

Labā ziņa

Aptaujāts vairāk nekā miljons

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) apkopoto informāciju, līdz 10. maijam tautas skaitītāji aizpildījuši 1 miljonu un 138 tūkstošus iedzīvotāju anketas, kas veido 73,8% no tautas skaitītāju darba uzdevumos iekļauto personu kopskaita. Tautas skaitīšanas beigu termiņš ir 31. maijs. Šobrīd vairāk nekā 80% no plānotā darba apjoma paveikuši tautas skaitītāji bijušajā Balvu rajona teritorijā. Jāpiebilst, ka no 1. līdz 10. jūnijam iedzīvotājiem būs atkārtota iespēja aizpildīt tautas skaitīšanas anketu internetā.

Slikta ziņa

Oficiālas peldvietas nav

15. maijā atklāta oficiāla peldsezona. Veselības inspekcija pēc pirmajām peldvietu ūdens kvalitātes pārbaudēm apstiprina – peldēties atļauts visās 46 oficiālajās peldvietās Latvijā. Diemžēl bijušā Balvu rajona teritorijā joprojām nav nevienas oficiālas peldvietas.

Interesanta ziņa

Ceļā uz Saeimu

No Latgales reģiona dalībai Jauniešu Saeimā pagaidām pieteikušies tikai seši skolēni, lai gan kandidātiem no Latgales vēlēšanu apgabala rezervētas 16 vietas. Jaunieši vecumā no 15 līdz 19 gadiem vēl līdz 22. maijam var reģistrēt savu kandidatūru dalībai Jauniešu Saeimā, kas sanāks šī gada 3. jūnijā. Pieteikties dalībai jauniešu parlamentā var, reģistrējoties mājaslapā www.jauniesusaeima.lv.

Nepalaid garām

Sacensības strībolā

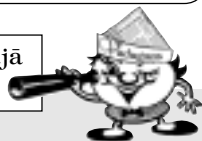
19. maijā pulksten 17 Balvu Kultūras un atpūtas centra laukumā notiks strībola čempionāta noslēguma posms.

Sludinājums

Valsts robežsardzes Viļakas pārvalde izsludina konkursu uz lietveža amatu.

15. lpp.

Nākamajā
Padugunī

● Mācību gads tikpat kā beidzies
Viļakas novada teicamnieki

● Kur meklēt lāču migas
Annas Āzes stāstiņi

Iesvēta karogu

Mudina pašauties uz Dievu. Priesteris Fēlikss Šnevels atgādināja, ka ugunsdzēsēji sargā cilvēku labklājību un dzīvību: "Palīdzēt citiem ir viens no žēlsirdības žestiem. Ugunsdzēsēju gadījumā tas ir arī pienākums."

Vakar, Latvijas ugunsdzēsēju profesionālajos svētkos, Balvu Romas katoļu baznīcā iesvētīja Balvu Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības karogu. Balvu ugunsdzēsēji 100. jubilejas svinībās pilsētniekus pārsteidza ar atvērto durvju dienu ugunsdzēsēju depo, svētku parādi pilsētas ielās un izstādi Balvu Novada muzejā.

Priesteris Fēlikss Šnevels, iesvētot karogu, uzsvēra, ka mēs visi esam Dieva bērni. "Cilvēks, kurš uzticas Dievam, ir drosmīgs. Viņš zina, ka dzīve nebeidzas šai saulē. Ir teiciens, ka zaglis kaut ko pamet. Uguns nepamet neko. Paļausimies uz Dievu un būsīm uzticīgi Dievam," viņš vēlēja.

Latgales reģiona brigādes komandieris Česlavs Šmuksts priecējās, ka dienā, kad Ugunsdzēsība Latvijā svin 146. dzimšanas dienu un pirmo reizi valstī atzīmē Ugunsdzēsēju glābēju dienu, ciemojas Balvos: "Kāpēc esam Balvos? Šodien Balvu ugunsdzēsēji svin 100. jubileju, kas viennozīmīgi ir

Solitais pārsteigums. Pirms svētkiem Balvu daļas komandieris Guntis Magone un Balvu Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības valdes priekšsēdētājs Māris Voicišs soliņa arī kādu pārsteigumu. Jāsecina, pārsteigumu bija daudz, tostarp Balvu Mūzikas skolas orķestris, kurš nebaidījās iejusties ugunsdzēsēju lomā.

svētki visai pilsētai. Balvos strādā droši un braši ugunsdzēsēji, tāpēc lepojos, ka šajā dienā esmu kopā ar jums." Jautāts par ugunsdzēsēju tehnisko nodrošinājumu, komandieris atzina, ka iztiek ar to, kas ir.

"Savus uzdevumus pildām godprātīgi," viņš piebilda. Kolēģiem Č.Šmuksts vēlēja veselību un izturību, iedzīvotājiem – izpratni, ka ugunsdzēsēji nāks palīgā jebkurā, pat kritiskākajā brīdī.

Vakar Valsts Ugunsdzēsības un

glābšanas dienesta Goda rakstus saņēma 13 mūspuses vīri. Tāpat ar Iekšlietu ministrijas Goda rakstu sumināja seržantu Andri Ubagu, bet virsleitnantam Andrim Baikovam piešķīra speciālo dienesta pakāpi - kapteinis.

Trusis Rodžers iet uz svētkiem.

4. lpp.

E. Gabranovs Briežuciema pagasta centrā velosipēdi izvietoti tiem paredzētajā stāvvietā.

8. lpp.

Vārds žurnālistam

Vēl pavisam nedaudz, un noslēgsies trešais studiju gads Valmierā, Vidzemes Augstskolā. Esmu atgriezies Balvos, lai turpinātu pilnveidot prasmes un zināšanas izvēlētajā žurnālista profesijā. Pirmo reizi klātienē vērojot Vidzemes Augstskolas ēku un sperot pirmo soli pāri augstskolas durvju sliekšnim, pārņēma divējādas sajūtas. Pirmkārt, šķita pilnībā piepildījušies vēl vidusskolas mācību laikos bieži daudzīnātie vārdi, ka, lūk, vidusskolas absolvēšana ir kā durvju atvēršana ceļam uz lielāku, atbildīgāku un arīdān nopietnāku dzīvi. Es nekļūdījos. Līdz ar pirmajām augstskolas solos pavadītajām dienām sapratu, ka vēl vidusskolas laikos ieadzinātā patstāvība un mērķtiecība ir kā vērtīga ceļmaize turpmākajām studijām augstskolā. Vidzemes Augstskolā tā patiešām noderēja, jo, ikdienas studiju procesā mijoties patīkamiem un ne tik iepriecinošiem brīžiem, iepriekšminētās rakstura īpašības allaž spēja palīdzēt izķepuroties no šķietami bezcerīgām situācijām.

Mēdz teikt, ka pirmais iespaids ir spilgtākais un atmiņā paliekošākais. To nevar attiecināt uz manu pirmo iespaidu par kursabiedriem. Ja studiju pirmajās dienās tie šķita bikli un nedroši, tad ar laiku viss mainījies. Trīs gadu laikā kursabiedri atmiņā palikuši gan kā mierinošs balsts grūtos brīžos, gan kā viena un tā paša ceļa gājēji, kas pie pirmās izdevības nesniegs roku kritušam ceļabiedram, bet ar uzmundrinošiem, sapurinošiem un pamatoti kritiskiem vārdiem ļaus piecelties pašam, lai ar jauniem spēkiem un pieredzi spētu turpināt ceļu, kuru pēc augstskolā pavadītiem 4 gadiem mēs kopīgi arī paveiksim.

Artūrs Ločmelis

Nometnes

Tuvojas vasaras brīvlaiks

Līdz mācību gada beigām palikušas vien dažas nedēļas, tādēļ vecākiem laiks aizdomāties, kā vasaras brīvlaiku pavadīs viņu bērni.

Visplašākais bērnu vasaras nometņu piedāvājums šogad būs **Balvu novadā**. Vairums no tām plānotas jūnijā. Jau 1. jūnijā durvis vērs dienas darba un atpūtas nometne Balvu Amatniecības vidusskolā. Nometne turpināsies līdz 6. jūnijam un to vadīs skolotāja Vineta Mužaļevska. "Tā būs mūsu skolas vecāko klašu skolēnu darba prakse, kurā jaunieši pilnveidos amatu prasmes šūšanā un kokapstrādē," stāsta nometnes vadītāja V. Mužaļevska. Otra nometne Balvu Amatniecības vidusskolā paredzēta no 6. līdz 10. jūnijam. Nometnē piedalīsies divdesmit 12 - 16 gadus veci BAV skolēni, un tai būs sportiska ievirze. "Abas nometnes ir pašvaldības finansētas. Pagaidām tikai nav izlemts jautājums par ēdināšanas apmaksāšanu. Iespējams, vecākiem būs nedaudz jāpiemaksā," stāsta nometņu vadītāja V. Mužaļevska.

No 6. līdz 17. jūnijam dienas vasaras nometne sāks darboties Balvu pamatskolā. Tajā vēl joprojām savas atvases var pieteikt 7 - 11 gadus vecu bērnu vecāki. Par bērna uzturēšanos dienas

nometnē būs jāpiemaksā 20 lati. "Esam ieplānojuši pievērsties dabas tematikai. Kopā ar bērniem pētīsim dabas parādības, dosimies ekskursijā uz Žiguru Meža muzeju vai arī Alūksnē apskatīsim Dabas muzeju. Vāksim herbārijus, pētīsim apkārtni, bērni ies rotaļās un piedalīsies dažādās radošajās darbnīcās," sola nometnes vadītāja Iveta Kacēna.

Samaksājot 15 latus, vēl var pieteikties dienas nometnei 7 - 13 gadus veciem bērniem, kas no 13. līdz 17. jūnijam notiks Balvu Jauniešu iniciatīvu centrā. Par saturīgu brīvā laika pavadīšanu gādās nometnes vadītāja Inga Kataja-Paegle. "Nometnes laikā plānojam braucienu un Alūksnes dzīvnieku patversmi, iepazīšanos ar Balvu Novadpētniecības muzeju, Inese Hmara vadīs rokdarbu nodarbinību, būs dažādas spēles un citas aktivitātes. Nometnes dalībniekus gaida arī kāds pārsteigums," sola I. Kataja-Paegle.

No 13. līdz 17. jūnijam Balvu Valsts ģimnāzijā uz dienas sporta nometni 15 - 18 gadus vecus jauniešus aicinās treneris Jānis Zakaričs. Tās dalībniekiem būs jāsedz tikai ēdināšanas izdevumi. Savukārt no 15. līdz 18. jūnijam uz izglītojošu dienas bezmaksas nometni Balvu Valsts ģimnāzijas skolas telpās 30 teicamniekus kopā sauks skolotāja Valentina Pužule.

Vasaras nogalē - no 4. līdz 15. augustam - Balvu Mūzikas skolā notiks dienas izglītojoša nometne 80 pūtēju orķestra dalībniekiem, ko vadīs skolas direktors Egons Salmanis. Šoreiz vecākiem būs jāparūpējas par ceļa un ēdināšanas izdevumiem.

Rugāju novadā šovasar plānotas trīs nometnes. Augusta vidū septiņu dienu ilgu Rugāju Sporta centra audzēkņu treniņnometni, ko pilnībā finansēs Rugāju novada dome, vadīs Rugāju Jauniešu centra vadītāja Līga Kravale. No 12. līdz 22. jūnijam Rugāju vidusskolas telpās notiks Latvijas Bērnu fonda sadarbībā ar Rugāju novada domi organizētā nometne Latgales reģiona bērniem ar īpašām vajadzībām "Taureņu vasara". Tajā piedalīsies 25 bērni no dažādiem Latgales novadiem. Savukārt no 12. līdz 19. jūlijam Rugajos izbraukuma nometni rīkos basketbola skola "Rīga".

Vīlakas novada Izglītības, kultūras un sporta nodaļas vadītāja Sarmīte Šaicāne informēja, ka pagaidām jautājums par bērnu vasaras nometnēm novadā nav izlemts. "Iespējams, būs viena nometne, taču par to vēl lemsim," sola S. Šaicāne.

Savukārt neviena no **Baltinavas novada** izglītības iestādēm šovasar bērnu nometnes organizēt neplāno.

I. Tušinska

Latvijā

Atklāj nelikumības ministrijās un valsts iestādēs.

Valsts kontrole pirmdien publicējoša revīzijas ziņojumus par vairāku ministriju un valsts iestāžu darbību 2010. gadā. Valsts kontroliere Inguna Sudraba pārmetumus saistībā ar līdzekļu nelikumīgu un neracionālu izmantošanu vēltija Aizsardzības, Iekšlietu un Satiksmes ministrijai. Tāpat revīzijas laikā konstatēta Valsts policijas nelikumīgu maksājumu saņemšana par cilvēku nepareizi novietotām automašīnām.

Pieaug patvēruma pieprasītāju skaits. No šī gada sākuma līdz maija vidum Latvijā patvērumu pieprasījuši jau 61 persona. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šī tendence aug, jo pērn kopumā bija 61 patvēruma pieprasītājs, savukārt 2009. gadā – 52. Šogad Latvijā patvēruma meklētāju skaits pieaudzis no Gruzijas un Āfrikas valstīm.

Prezidenta amatā vēlas redzēt Ingunu Sudrabu. Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS pētījuma rezultāti rāda, ka vairākums pilsoņu Valsts prezidenta amatā vēlas redzēt Valsts kontrolieri Ingunu Sudrabu, nevis pašreizējo prezidentu Valdi Zatleru. I. Sudrabu par piemērotāko prezidenta amatam uzskata 41,5% pilsoņu, savukārt V. Zatleru – 34,1%.

Saņem piemiņas zīmes. Pirmdien Barikāžu muzejā, Rīgā, 66 Latvijas neatkarības aizstāvjiem pasniedza 1991. gada barikāžu dalībnieka piemiņas zīmi. Līdz šim apbalvoti vairāk nekā 30 tūkstoši barikāžu dalībnieku par parādīto drošsirdību, pašizliedzību un ieguldījumu organizatoriskajā un apgādes darbā.

Noslēgsies "Muzeju nakts 2011". Vērienīgākajā muzeju nozares pasākumā "Muzeju nakts 2011" piedalījās vairāk nekā 116 Latvijas muzeji. Par vienu no apmeklētākajām apskates vietām muzeju naktī kļuva Saeimas nams, pasākuma laikā pulcējot gandrīz 3800 cilvēku.

Izcīna Latvijas kausu futbolā. Latvijas kausa izcīņas futbolā finālspēlē 15. maijā "Ventspils" komanda "Skonto" stadionā Rīgā ar rezultātu 3:1 (2:0) apspēlēja "Liepājas metalurga" vienību. Jāatzīmē, ka abas futbola komandas garantējušas arī tiesības spēlēt Eiropas līgā.

"Musiqq" apmierināti ar sniegumu. Grupas "Musiqq" dalībnieki Marats Ogļezņevs un Emīls Balceris ar izpildīto dziesmu "Angel in Disguise" neiekļuva starptautiskā Eiropas dziesmu konkursa finālā, tomēr mūziķi ir apmierināti ar sniegumu konkursā. Eiropas dziesmu konkurss lūca duets no Azerbaidžānas.

Pieredze

Skata izstādi un veido dekorus

Tilžas bibliotēkā šomēnes notiek vairākas aktivitātes, kurās iedzīvotāji var aplūkot citu roku darbu darinājumus un pamēģināt pastrādāt paši.

Apmeklētājus priecē Mātes dienai izliktā dzejas izstāde, bet līdz maija beigām skatāma balvenietes Vandas Voronovas izšūto apsveikuma kartiņu izstāde "Hobijs - pacietības pārbaude". Kartiņās, kā stāsta bibliotēkas vadītāja Ilze Pugača, dominē ziedu, garīguma (piemēram, izšūti krusti), dabas un svētku motīvi. Izšūvumi veidoti no dzīvīgu, piemēram, zaļas un sarkanas, krāsu diegiem, tie uzrunā ikvienu bibliotēkas apmeklētāju. "Izstādi apmeklē gan bērni, gan pieaugušie. Viņi novērtē roku skaisto darbu, priecājas par izveidotajiem tēliem, piemēram, izšūto taureni," stāsta I. Pugača. Viņa dalās iespaidos arī par bibliotēkā notikušo radošo darbnīcu "Sienas dekoru veidošana", kurā piedalījās 11 pagasta iedzīvotāji. Pasniedzēja Ilona Dzene rādīja, kā no kārkliem un ziediem izgatavot krāšņu sienas dekoru. Kārkļus izmantoja rāmītim, bet ziedus piestiprināja pie tā malām un rāmīša vidū. Radošās darbnīcas dalībnieki aizrautīgi strādāja aptuveni divas stundas un priecājas par iespēju no tik vienkāršiem dabas materiāliem izgatavot skaistu dekorāciju telpai. I. Pugača, domājot par turpmākajām aktivitātēm, stāsta, ka jūnijā iedzīvotājiem bibliotēkā būs iespēja iemācīties gatavot suši.

A. Socka

Strādā tilžēnietes Līga un Olga Avotiņas. "Iemācīties pagatavot pašu rokām ko skaistu sev un no dabā pieejamiem materiāliem ir praktiski un noderīgi. Darba rezultātā prieks sirdij un acīm," saka Olga Avotiņa.

Kartiņu izstāde. Tās nosaukums atbilst darba gaitai, jo reti kuram piemīt tik liela pacietība, lai izšūtu šādus skaistus apsveikumus.

Kā vērtējat starptautiskus konkursus?

Viedokļi

Iespēja novērtēt savu varējumu

ELITA TEILĀNE, Balvu Mākslas skolas direktore

Ideja rīkot starptautiskās vizuālās mākslas konkursu pieder Balvu Mākslas skolai ar Balvu novada pašvaldības un nevalstiskās organizācijas (NVO) "Savi" atbalstu. Manuprāt, tas ir konkurss, kam laika gaitā ir potenciāls kļūt atpazīstamam visā Latvijā. Pateicoties daudzu cilvēku ieguldītajam darbam, konkurss notiek jau otro gadu pēc kārtas. Pirmajā gadā tā tēma bija "Ziedu burvība", savukārt šogad – "Zvēriņi manā zemē".

Konkurss – jaunu ideju un zināšanu avots

BIRUTA VIZULE, Balvu novada vizuālās mākslas skolotāju metodiskās apvienības vadītāja, Balvu Valsts ģimnāzijas vizuālās mākslas skolotāja

Starptautiskais vizuālās mākslas konkurss Balvos ir unikāla iespēja

Šādi konkursi Balvu pilsētai nepieciešami, lai nejustos atrauti no kultūras norisēm. Balvos veiksmīgi darbojas teātris, pūtēju orķestris un kameramūzika, tādēļ es kā mākslas skolas direktore uzskatu par pienākumu organizēt vizuālās mākslas konkursus. Arī Balvu Mākslas skolai jāuzņemas pārējai sabiedrībai piedāvāt kultūras vērtības mākslas jomā, ko cenšamies realizēt. Protams, viens cilvēks pašrocīgi nav spējīgs sarīkot šāda mēroga konkursu, tādēļ nepieciešams strādāt komandā.

Priecē, ka vēlmi piedalīties konkursā izrādīja daudzi bērni un jaunieši, abos gados kopā iesūtot vairāk nekā 1000 darbus. Konkursa atlasē piedalījās arī jaunie mākslinieki no ārzemēm, un tā ir lieliska iespēja salīdzināt ne vien savas spējas, bet arī arīdzan novērtēt citviet Latvijā un ārzemēs pieņemto darba stilu. Tādēļ viens no maniem mērķiem ir konkursam piesaistīt pēc iespējas vairāk dalībniekus no ārzemēm.

Varu droši teikt, ka konkursa dalībnieki no valstīm, kur izglītības sistēma atbalsta mākslas attīstību, sasniedz krietni labākus rezultātus konkursā. Tajā pašā laikā esmu bēdīga, ka mūsdienu kapitālisma apstākļos ne vienmēr pie-

nācīgi novērtē mākslas, mūzikas un citu radošo profesiju radītās vērtības. Latvija šobrīd atrodas finansiālās grūtībās, un pašreizējā situācija nav rožaina. Ceru, ka mēs paši savām rokām nelikvidēsim to, kas patiešām ir noderīgs. Protams, patlaban izglītības sistēmai jāmainās un jāpielāgojas pašreizējiem apstākļiem. Nekas cits neatliek.

Ne vienmēr viss sanāk tā, kā vēlētos, tomēr domāju, ka šogad 80% no iecerētā veiksmīgi izdevās. Nākotnē noteikti jāizvērtē, vai konkurss nenotiek pārāk bieži. Manuprāt, tas jāriko reizi divos gados, jo viens no konkursa mērķiem ir izveidot jauno mākslinieku darbu ceļojošo izstādi, tādēļ kvalitatīvai konkursa norisei nepieciešams laiks.

Fakti

● **II starptautiskās vizuālās mākslas konkursa "Dažādā pasaule" 2011 konkursa tēma bija "Dzīvnieki manā zemē".**

● **Konkursa mērķis ir rosināt bērnus un jauniešus apliecināt individualitāti vizuāli plastiskajā mākslā, apzināt nacionālās kultūras un tradīciju bagātības, radīt pieredzes apmaiņas iespējas bērniem, pedagogiem un māksliniekiem, kā arī veicināt sadarbību starp Balvu novada sadraudzības pilsētām.**

vairāk, jo cilvēki allaž tendēti uz augstāko mērķu un ideālu sasniegšanu. Maniem audzēkņiem vērojama izaugsme, tomēr jāsaprot, ka visi nevar būt uzvarētāji, jo arī arīdzan citu konkursa dalībnieku darbi ir ļoti izstrādāti.

Jāatzīmē, ka valdība bieži vien nenovērtē mākslas kā specialitātes radīto pievienoto vērtību sabiedrībā. Ar nožēlu jāatzīmē, ka vairumam cilvēku prātos iesakņojies stereotips: redz, kas tā māksla tāda ir?! Manuprāt, apgūt vizuālo mākslu un citas radošās zinātnes ir ļoti būtiski, jo tādējādi bērni iemācās strādāt komandā, uzklauzīt citu viedokļus, kā arī efektīvi komunicēt un aizstāvēt savu domu pozīciju. Allaž esmu uzsvērusi, ka vienmēr jācenšas izmantot iespējas, ko sniedz skolā pavadītais laiks, jo nākotnē nereti nākas nožēlot, ka skolas gados veltīts pārāk maz laika sevis izglītošanai.

Viedokļus uzklauzīja
A.Ločmelis

Balvu novada domē

12.maija domes sēdes lēmumi

Piešķir adreses

Deputāti piešķir 24 adreses garāžām Brīvības ielā 2E un 94 adreses zemes gabaliem un uz tā esošām ēkām. Tāpat mainīja adreses: "Virdžīnijas" Vecvilžas pagastā turpmāk sauksies "Zvēriņieki"; Liepu ielā 7, Tilžā – Liepu ielā 2, Tilžā; "Makšinava" Viksnas pagastā – "Liepziedi"; "Mežarija" Viksnas pagastā – "Ceļmalliepas"; "Georgijeva" Viksnas pagastā – "Liepukalns"; "Aizezere" Viksnas pagastā – "Ezerlejas".

Slēgs nomas līgumus

Atļāva Krišjāņu pagasta pārvaldei iznomāt i.u. "Līgo 2" nedzīvojamās telpas 68,2 m² platībā Jaunatnes ielā 3-12, Krišjāņos, pārtikas un rūpniecisko preču mazumtirdzniecībai uz 5 gadiem. Noteica nomas maksu – 20 santīmi par m² mēnesi (bez PVN). Tāpat iznomās nedzīvojamo telpu 23,9 m² platībā Jaunatnes ielā 3-1 AS "Latvijas Pasts" uz 5 gadiem.

Izstrādās projektu

Noteica zemes ierīcības projekta izstrādes nepieciešamību zemes īpašuma Balvu novada, Lazdulejas pagasta, "Zāģētava" sadalei. Tāpat noteica zemes ierīcības projekta izstrādes nepieciešamību zemes īpašuma Kubulu pagastā īpašuma "Esmeralda"; Viksnas pagastā īpašuma "Irbītes 1"; Kubulu pagastā īpašuma "Pagastmājas" sadalei.

Precizē saistošos noteikumus

Izdarīja Balvu novada pašvaldības 15.februāra saistošajos noteikumos "Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Balvu novadā" projekta precizējumus, piemēram, papildināja terminu skaidrojumu: **atkritumu radītājs** – ikviena fiziska vai juridiska persona, kuras darbība rada atkritumus (sākotnējais atkritumu radītājs) vai kura veic atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citas darbības, kā rezultātā mainās atkritumu sastāvs vai īpašības; **atkritumu apsaimniekotājs** – komersants, arī atkritumu tirgotājs un atkritumu apsaimniekošanas starpnieks, kurš saņēmis attiecīgu atļauju atkritumu apsaimniekošanai likumā vai normatīvajos aktos par piesārņojumu noteiktajā kārtībā; **atkritumu poligons** – tāda speciāli ierīkota un aprīkota vieta atkritumu apglabāšanai uz zemes vai zemē, kur nodrošināti normatīvajos aktos noteiktie vides aizsardzības pasākumi.

Precizē izsoles noteikumus

Izdarīja grozījumus 2011.gada 10.marta novada domes lēmumā, svītrotot vārdus "ar tam sekojošu izsoli" par zemes nomas tiesību un zemes dzīļu izmantošanas tiesību piešķiršanu nekustamajā īpašumā "Lutinānu purvs" konkursa kārtībā. Tas nozīmē, ka purvu iznomās konkursa kārtībā.

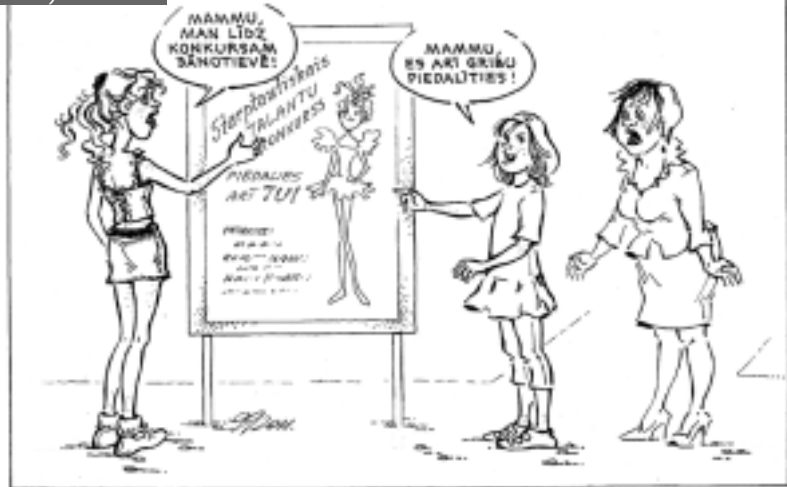
Piešķir atvaļinājumu

Piešķir Balvu novada domes priekšsēdētājam Andrim Kazinovskim ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu divas kalendārās nedēļas no 6. līdz 19.jūnijam.

Izdarā grozījumus budžetā

Palielināja pamatbudžeta ieņēmumus par Ls 209 201, izdevumus – par Ls 47 428. Pamatbudžeta izdevumus palielināja Balvu novada pašvaldībai – Ls 5 645; Bērzpils pagasta pārvaldei – Ls 300; Uzņēmējdarbības atbalsta centram – Ls 5 868; Balvu novada teritorijas apsaimniekošanai – Ls 10 950; pašvaldības aģentūrai "San-TEX" – Ls 17 650; pārējiem novada pasākumiem, sabiedriskajām attiecībām – Ls 5 338; Balvu pamatskolai – Ls 5 970; "Comenius" finansētā projekta īstenošanai Balvu pamatskolā – Ls 3 295; "Comenius" finansētā projekta īstenošanai Balvu Amatniecības vidusskolā – Ls 5 235.

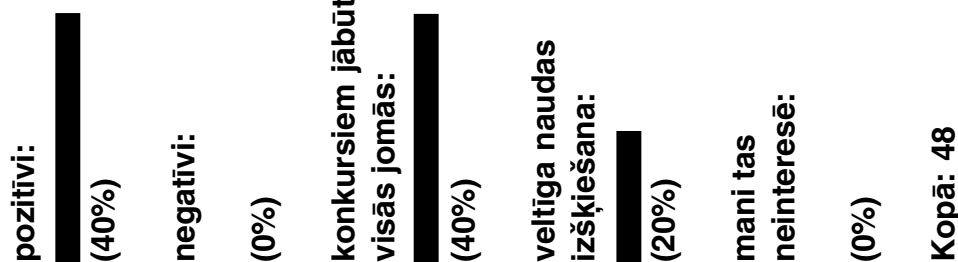
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā vērtējat starptautiskus konkursus?

Lāča dārza bagātības

Balvu iecienītākajai atpūtas vietai "Lāča dārzs" šogad aprit 20 gadi. Par godu šim faktam aizvadītajā sestdienā dārzā virmoja jautras izdarības. Te bija sanācis daudz bērnu, četrkājainu zvēru un netrūka arī nopietnu spēkavīru. Maija pelēkā brīvdiena iepriecināja tos, kuri bija izvēlējušies atpūtu brīvā dabā.

Lāču parāde. Svētki daudziem iesākās ar novada muzeja izstāžu zāju apmeklēšanu. Gados jaunākie balvenieši ar sajūsmu izstaigāja zāli, kur bija sasēdināti desmitiem lielu un pavisam mazu lācēnu. Samantai no Bērzkālnes lāču lelles ir arī mājās. Viņai ar mammu vārds "lācis" asociējas ar mežu un medu.

Ugunsdzēsības atribūtika. Ar izstādi "Balvu ugunsdzēsījiem 100" iepazīstināja Tamāra Miļušina. Viņa apmeklētājiem piedāvāja nofotografēties ar interesantākajiem eksponātiem, tostarp arī šādu savulaik ugunsdzēsībā izmantotu skafandru.

Balvu stiprinieki. Spēka demonstrējumus atraktīvi vadīja spēkavīrs Raivis Vidzis, un tiem bija neviltota skatītāju uzmanība. Viņš laukumā ieaicināja arī vairākus balveniešus. Ruslans un Aivars godam pierādīja, ka ir spēkavīri, cilājot 40 kilogramus smago svaru stieni.

Lielie akmeņi. Balvos Lāča dārza 49 akmeņu kolekcijā iztrūkst tikai divu akmeņu, kādi atrodami Baltijā. Savulaik iedzīvotāju attieksme pret akmeņu krāvumiem bija dažāda. Daudzi šo ideju kritizēja un nepieņēma.

Kreptīga putra. Sestdienas pēcpusdienā apmeklētājiem piedāvāja nogaršot *kreptīgu* lāča putru, vārītu no pākšaugiem un bagātinātu ar garšvielām. Putru vārīja kaimiņienes – gulbenietes Tatjana un Inese.

Top suvenīri. Pasākuma dienā bērni izmantoja iespēju pašu rokām izveidot papīra lāciņus ar sirsniņu vidū. Viņi grieza un līmēja, līdz varēja ņemt līdzī pašdarināto suvenīru. Māksliniece Eva atzina, ka bērni ir pacietīgi un radoši.

Stipriem vīriem spēks kaulos. Latvijas spēkavīri no Gulbenes un Smiltenes demonstrēja aizraujošus priekšnesumus. Viens no tādiem - automašīnas pacelšana.

Skats no malas. Balveniete Genovefa Leišavniece atzīst, ka viņa Lāča dārzu izstaigā ar īpašām sajūtām. Viņa ir mācījusies kādreizējā muižas ēkā, būdama skolniece, un gadu desmitiem vērojusi, kā cilvēki un laiks izmaina apkārtni. Kādreiz dārzā auga augļu koki un krūmi, tagad te ir atpūtas vieta. Viņai patīk pastaigas, klusums

un miers, kas tur valda.

Laipni gaidīti. Balvu kultūras pasākumu organizatore Inese Buliņa visiem laipni dāvināja pasākumu programmiņu. Viņa uzskata, ka Lāča dārzs ir populārākais apskates objekts, ko parasti apmeklē tuvāki vai tālāki ciemiņi, iebraukuši Balvos. Inese pati arī nav balveniete - uz darbu ikdienā brauc no Gulbenes, tāpēc šis dārzs ar akmeņiem arī viņai bija liels pārsteigums. "Pirmo reizi to apskatījām pievakarē. Bija jauks laiks, un Lāča dārzs mani burtiski fascinēja," atceras Inese.

Miluļu parāde. Svētkus kuplināja mājas mīldzīvnieku parāde, kurā piedalījās 9 suņi, 3 kaķi un trusis. Trusi Rodžeru sev līdzi bija atvedis Jānis. Vislielāko apbrīnu izpelnījās balvenietes Ingas neparastais sfinksu sugas kaķis.

“Lācišu” parāde. Skatītāju aplausus izpelnījās jaunās māmiņas ar izgreznotajiem ratiņiem, kuros viņas vizināja “lācišos” tērptos mazuļus. Mazajai Katrīnai 14.maijā palika astoņi mēneši. Viņas māmiņu Kristīni vēlāk sveica kā skaistāko ratiņu ipašnieci.

Jautra atrakcija. Jaunieši sajūsmīnāti vēroja un arī paši iesaistījās sumo cīņās. Gan meitenes, gan zēni uz savas ādas pārliecinājās, ka bez citu palīdzības gandrīz neiespējami uzvilkt sumo tērpus.

Atklāj noslēpumu. Lāča dārza akmeņu krāvumi saistās ar Balvu bijušā municipāldirektora Dzintara Putniņa darbību. Viņš atklāja faktu, ka divos akmeņos paslēpti pusdārgakmeņi baloža olas lielumā. Vienu šo akmeni zina visi pilsētas mēri, bet otru Dz.Putniņš neatklāj.

Uz redzēšanos! Lāču dienas izskaņā spilgtināja īpaša zalve, ko izšāva Ēriks Kanaviņš. Līdz ar to svētku dalībnieki gaisā palaida arī desmitiem sarkanu balonu. Daži baloni iekārās koku zaros, un mazākie puiseļi rūpās tiem pakal.

Idejas jāisteno. Bijušais pilsētas mērs Juris Annuškāns uzskata, ka svarīgi sākotnējo ideju, pat, ja to daudzi nepieņem, novest līdz galam. Pateicoties tādai attieksmei, iekārtots arī Lāča dārzs. “Galvenais – neatkāpties no plāniem un sapņiem arī tad, ja tevi apkārtējie nesaprot. Šādi svētki varētu notikt katru gadu, vajag tiem piesaistīt dažādas aktivitātes,” viņš uzskata.

Bez lāčiem neiztikt. Lāča un arī Balvu Vilka simboliskie tēli ir neiztrūkstoši vai visos novada svētkos. Stipri, gudri un vareni - ar tādiem simboliem var tikai lepoties!

Muzikāls sveiciens. Jubilejas pasākumu kuplināja sabiedrībā pazīstamās personības Elita Veidemane, Raimonda Vazdika un Aivars Brīze. Aizvadītā sestdienā bija neparasta diena arī Raimondai - viņa svinēja dzimšanas dienu, un šīs dienas Balvos sniegtais koncerts bija viņu dāvana Lāča dārza dalībniekiem.

Sumina uzvarētāju. Svētku noslēgumā Raivis Vidzis apbalvoja stiprākos spēkavīrus. Kausu un dāvanu pasniedza arī 3.vietas ieguvējam balvenietim Vaņam.

Garšīga maize. Svētkos daudzi iegādājās garšīgu lauku maizīti, ceptu uz kļavu lapām. Svētku karašas uz Balviem bija atvedusi maizes darbnīcas saimniece Ilze Briede no Smiltenes.

Reportāža

Tilžēnieši talko ar prieku un smaidu

Ierasts, ka pavasaris ir tīrības mēnesis, kad sakopjam ne tikai savus mājoklus, bet arī apkārtējo vidi, kur bieži mēdzam ciemoties. 29.aprīlī Tilžas vidusskolas skolēni, skolotāji un tehniekie darbinieki piedalījās Lielajā talkā - viņi sakopa skolas un arī pagasta apkārtni.

No rīta šajā dienā skolā notika mācību stundas, kad skolēni čakli mācījās. Tad ap pulksten 14 skolotāji ar savām audzināmajām klasēm pulcējās pie skolas namdurvīm, lai uzzinātu katrai klasei iepriekš noteikto maršrutu (talkas organizatori bija skolas vadība un Tilžas pagasta pārvaldnieks Vilnis Dzenis). Skolēni saņēma atkritumu maisus un varēja uzsākt lielo darbu – doties sakopt apkārtni, kurā dzīvo, lai to padarītu vēl skaistāku un tīrāku. Vecāko klašu skolēni devās ārpus Tilžas robežām vairāku kilometru attālumā uz Kāpesīla pusi līdz pat Lauzultam, kā arī pa Pazlaukas ceļu un Tilžas apvedceļu. Jaukā un patīkamā gaisotnē darbs veicās raiti un laiks paskrēja nemanot. Neskatoties uz to, ka jauniešus sākumā māca šaubas, kā šos lielos, dzeltenos atkritumu maisus piepildīt, jo šķita - atkritumu nemaz tik daudz apkārtne nav, tie piepildījās pilni un maisu pat pietrūka. Pabeidzot darbu, visi izjuta patiesu prieku un gandarījumu gan par sakopto vidi, gan par to, ka nepalika mājās, bet nāca un darbojās kopā!

12.a klase. Lai arī tuvojās eksāmeni, 12.a klase un viņu audzinātāja Aija Bērziņa (vidū) nepalika malā, bet čakli un rūpīgi kopa apkārtni visā viņiem paredzētajā maršrutā no Tilžas robežzīmes līdz pat Lauzultam.

Lūk, čaklie devītie un viņu audzinātāja Iveta Kuģeniece! Šīs klases maršruts arī sniedz vairāku kilometru garumā - no Tilžas pa Pazlaukas ceļu līdz pat skolnieka Arvja Zelča mājām. Izdarījuši darbu, viņi steidzās palīgā 12.klasei.

Vecākie, bet nevis slinkākie. Neskatoties uz to, ka daži 12.b klases skolēni, lai atvieglotu nokļūšanu no viena punkta otrā, izmantoja personīgās automašīnas, viņi savu darbu izdarīja labi. Apkārtnes sakopšana, kā divpadsmitie atzina, veicās raiti, bez problēmām un pat ar smaidu sejā.

Darbs jāpadara kārtīgi! Izrādījās, ka sakopt apkārtni nav viegls darbs, jo nācās no atkritumiem atbrīvot ne tikai ceļa malas, bet arī grāvjus un aizaugušas vietas, kur biezo krūmu dēļ pamanītajiem atkritumiem nemaz tik viegli klāt tikt nevarēja. Šajā darbā puīši, arī Arvis Students (no kreisās) un Agris Kalnejs, meitenes saudzēja - paši ložņāja caur krūmiem.

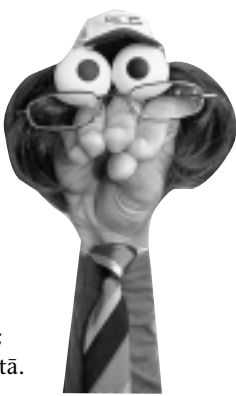

12.b klase un audzinātāja Aina Rakstiņa priecājas par labi padarīto darbu. Drīz jau eksāmeni, izlaidums, un tad katrs dosies uz savu pusi. Pēdējā laikā 12.b klase mēģina arvien vairāk laika pavadīt kopā. Arī Lielās talkas dienā viņi draudzīgi sakopa pagasta apkārtni.

LIĀNA ALEKSANDROVA

Tests

Tu esi darbarūķis vai slinķis?

- Kontrol darba laikā tu:
  - apzīmētu lapu un nenodotu, sakot, ka tavš darbs nākotnē maksās miljonus;
  - nodotu tukšu lapu.
- Lai uzvarētu skriešanas sacensībās, tu:
  - lūgtu, lai palaiž vaļā buldogu, bet pats paķertu desu un skrietu;
  - šmauktos – līdz finišam aizbrauktu ar mašīnu.
- Lai izveidotu ideālu frizūru, tu:
  - iebāztu pirkstu kontaktligzdā;
  - aizietu gulēt, tad pamostos un nepieskartos matiem.
- Kādu ceļojumu tu izvēlētos:
  - tādu, lai katru vakaru sāpētu kājas no staigāšanas;
  - tādu, lai nebūtu pat no gultas jāizkāpj.
- Tavai draudzenei rīt ir dzimšanas diena un tev viņai jāuzdāvina puķes. Tu:
  - nozagsi tās no kaimiņu dārza;
  - ja pa ceļam kādu atradīsi, tad uzdāvināsi, ja nē, samelosi, ka aizmirsi mājās.

- Tavas otrās pusītes ideālā īpašība:
  - dzīt tevi strādāt;
  - neļaut strādāt.
- Tu esi:
  - slinķis, kas labojas;
  - supervaronis atpūtā.
- Savā dzimšanas dienā tu vēlētos:
  - vairāk laika, lai visu paspētu;
  - āmuru, lai sadauzītu modinātāju.

UN TAGAD ATBILDES, KAS JŪS ĪSTI ESAT.

Vairāk 'a' atbildes – darbarūķis. Tādi cilvēki kā jūs esat vainojami pie globālās sasilšanas. Ir apsveicami, ka jūs visu pagūstat izdarīt pārāk ātri un riskanti, taču, Dieva dēļ, sargiet dzīvību, kad veidojat matus! Un nezodiet puķes no kaimiņiem – ir taču puķu veikali, kurus aplaupīt!
Padoms: sacensībās palieciet desu zem apakšveļas un palaidiet divus buldogus – tad jūs trauksieties gaismas ātrumā! Varat atļauties arī ekstru – piecus buldogus!

Vienādi 'a' un 'b' atbildes – neizlēmīgs. Izlemiet taču, ko vēlaties dzimšanas dienā un kāds būs jūsu ceļojums. Tādi cilvēki kā jūs izraisa autoavārijas, jo pie zaļās gaismas domā: "Vai man neizslēgt motoru, jo drīz saskries daudz žurnālistu, lai paskatītos uz mazo, zaļo cilvēciņu luksoforā? Varbūt kļūšu slavens, ja pirmais nofotografēšu mazo, zaļo cilvēciņu?" Bet pie sarkanās gaismas: "Vai es nopirku Ariel? Ja nopirku, tad man nav jāapstājas, jo Ariel vienmēr ir zaļā gaisma!"
Padoms: esiet izlēmīgāks (-a)!

Vairāk 'b' atbildes – slinķis. Ja visi cilvēki būtu tik slinki kā jūs, pasaulē valdītu miers. Jo visi taču būtu par slinku, lai karotu. Zeme negrieztos tik ātri, ja cilvēki neskraidītu kā kāmji būrītī, bet gan pastaigātos tik lēni kā jūs. Jums ir oriģināls stils – neķemmēti mati, drupačas uz vēdera, netīrs apģērbs – saglabā jiet to, jo šajā pasaulē cilvēki kopē cits citu. Jūsu snauduļošana palīdzēs saglabāt jaunību un skaistumu.
Padoms: ja kāds saka, ka jūs esat pārāk slinks, tad drīkstat atklāt, ka tā pelnāt naudu. Ceru, ka uzzinājat, kas darās jūsu iekšienē!

LAUMA PRIŠČENKO

Dzeja

Beidzot naidnieks pagalam!

Vakar pakārās mans lielākais naidnieks, Visu ziemu jau likās kas lieks. Tas pa miesu urbās kā saimnieks, Līdz atnāca saule un nokusa sniegs.

Šepat viņš karājas striķī pie sētas, Saulē sažuvis, vējonī grab. Tagad vēl manā miesā smeldz rētas, Ieraugot viņu, zobi man klab.

Brīvs kā putas tagad es jūtos, Spārnotā dvēsele debesīs trauc. Rokas darbojas agros jau rītos. Bet Slinkums pagalam - mana sirds sauc.

NORMUNDS OGLIŅŠ

Saimnieciskas lietas

Dzīvokļi auksti, siltināšanai nav naudas

ŽANIS OZOLIŅŠ,
Briežuciema pagasta
saimniecības daļas
vadītājs.

Kādas labierīcības pieejamas pagasta daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem?

-Ūdens ir pieejams visiem dzīvokļiem, kanalizācija – visās mājās, izņemot "Ozoliņos", pie kuras darbojas tikai viena kanalizācijas bedre, pārējās kopš sovhoza laikiem nav sūknētas. "Ozoliņu" mājā dzīvokļi ir privatizēti, tur iepriekš darbojās arī skolas bibliotēka un mājturības kabinets meitenēm, tagad tur atrodas zēnu mājturības kabinets. Centrālā apkure

ir tikai mājas "Diķmalas" dzīvokļos, citur iedzīvotāji paši mūrēja krāsnis un plīti. Par kanalizāciju iedzīvotāji pirms novadu izveidošanās nemaksāja, to darīja pagasts. No naudas (Ls 200 000), ko piešķir novadu izveidei, atjaunojām kanalizāciju un uzstādījām attīrīšanas iekārtas.

Ar kādām sūdzībām daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji vērsas pie pagasta pārvaldes?

-Iedzīvotāji par saimnieciskām problēmām stāsta gan man, gan pagasta pārvaldniecei. Problēmas galvenokārt ir ar ūdensvadiem, arī māju jumtiem, kas ir bēdīgā stāvoklī. Mājai "Ozoliņi" gadiem ilgi pagrabos sūcas ūdens. Problēma ir ar apkuri mājā "Briežuciems", jo dūmvadi ievadīti ventilācijas sistēmā. Tā ir jaunākā no pagasta daudzdzīvokļu mājām - dzīvokļi nav privatizēti, tie pieder pašvaldībai.

Kā domājat risināt jumta nomaiņas problēmu?

-Šifera jumti būtu jāmaina, bet līdzekļu darbam nav ne pašvaldībai, ne iedzīvotājiem. Mājas "Ozoliņi" jumtam uzlikām dažas šifera loksnes, lai dzīvokļos netek ūdens. "Diķmalām" jumta segums noliets ar piķi, arī tas būtu jāmaina.

Mājas izskatās drūmi ne tikai no ārpuses, šķiet, arī iekšpusē būtu vajadzīgi remontī?

-Domāju, ka nekļūdišos, ja teikšu, ka kosmētiskie remontī būtu nepieciešami pilnīgi visos dzīvokļos. Tomēr lielākajai daļai iedzīvotāju tam neatliek līdzekļu. Cilvēkiem nav darba, no simtlatnieku naudas remontiem neiekrāsi.

Vai iedzīvotāji ir ievēlājuši māju vecākos?

-Viņi vēl vienojas par šo jautājumu. Problēma tā, ka neviens negrib uzņemties mājas vecākā pienākumus.

Vai ir domāts par māju siltināšanu?

-Saprotam, ka iedzīvotāji bez finansiāla atbalsta to izdarīt nevarēs. Runājām, ka vajadzētu siltināt māju "Briežuciems", izbūvēt centrālo apkuri, lai dzīvokļi nepelētu. Bet tad būtu dārgāka īre, un iedzīvotāji atzina, ka viņi nebūs spējīgi maksāt. Cilvēki bieži *blauj*, ka dzīvokļi ziemā ir auksti, bet siltināt un ņemt kredītu baidās, jo nav darba.

Vai iedzīvotāji tur lopus?

-Kūtiņas ir gandrīz pie visām mājām, izņemot vienu. Lopus tur arvien mazāk. Ja kādam nav kūtiņas, tas sarunā ar kaimiņu, kuram ir kūtiņa, bet nav lopu. Cilvēci var vienoties par daudziem jautājumiem. Domāju, ka pensionāri ir uzņēmīgāki par dažu jaunu cilvēku, jo viņi pieraduši strādāt. Savukārt dažs darbspējīgā vecumā jautā: kāpēc strādāt, ja pabalstu var saņemt tāpat? Viņš labāk nosēž dienu pie televizora, nevis strādā. Protams, ir pagastā arī čakli cilvēki, kuri iet, dara un nečikst.

Jūs ar ģimeni dzīvojat līvēnu tipa mājā. Vai negribētu pārcelties uz dzīvokli?

-Pirms tam dzīvojām dzīvoklī, bet tad pārcēlāmies uz māju, kas sākumā bija nolaista, tā teikt, bez logiem un durvīm. Atremontējām un dzīvojam. Uz dzīvokli neietu tāpēc, ka ir patiesība zināmajam teicienam, ka kopējs ruksis nebarojas, kā arī tāpēc, ka savs tomēr ir savs. Ja būtu tāda daudzdzīvokļu māja, kuras uzturēšanai līdzekļus iegulda visu dzīvokļu īpašnieki, tad vēl padomātu par iespēju dzīvot dzīvoklī. Reti kurš vēlas iesaistīties mājas apsaimniekošanā, labāk noskatīties, ka cits to dara. Mēdz būt problēmas ar zāles apļaušanu, kur nu vēl runāt par lielākiem darbiem.

Cik ilgi strādājat par saimniecības daļas vadītāju?

-Otro gadu. Vēl pildu pagastmājas kurinātāja un šofera pienākumus, kas man noteikti darba līgumā. Risinu arī ūdensapgādes jautājumus, bet par attīrīšanas iekārtām un kanalizāciju ir atbildīgs cits cilvēks.

Ziedošu puķu ielokā

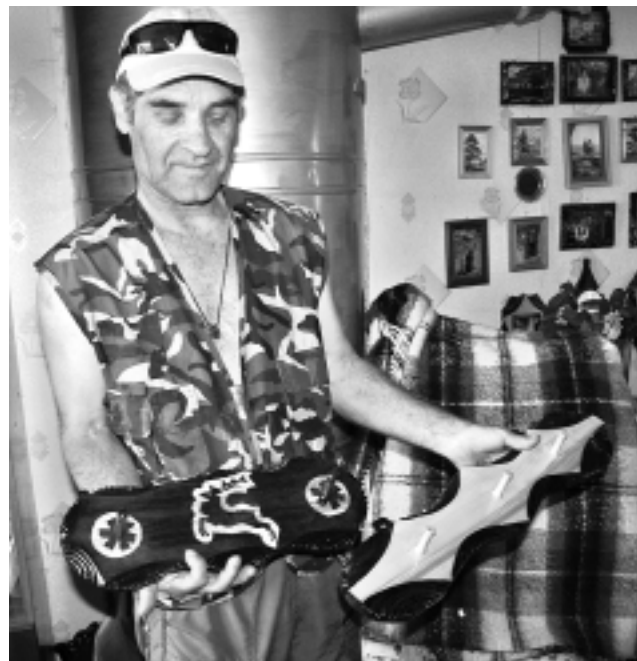
Briežuciema pagasta centrā. Briežuciema pagasta četras daudzdzīvokļu mājas ("Diķmalas", "Gundegas", "Briežuciems", "Ozoliņi") atrodas pagasta centrā, bet viena, kas ir vecākā no mājām - Cērpenē. Tā nodota ekspluatācijā 1966.gadā, pārējās - septiņdesmito un astoņdesmito gadu vidū. Pie visām daudzdzīvokļu mājām iedzīvotāji iekopuši krāšņas puķu dobes. Tās, pretstatā mājām, kas ilgojas pēc remontiem, izskatās jaunas, skaistas un ziedošas.

Valasprieks

Izgatavo un dāvina suvenīrus

Mājā "Diķmalas" atrodas ne tikai dzīvokļi, bet arī pasta nodaļas, medpunkta, NVA "Saulsvece" un audēju telpas. Interesantu akcentu tai piešķir no koka darinātais mājas nosaukuma uzraksts un nelielās trepītes, kas ved uz vienu no 2.stāva balkoniem. Kā noskaidrojām sarunā ar dzīvokļa saimnieku Jevgēniju, tās domātas ģimenes mīlulim vārdā Barsiks.

Jevgēnijs stāsta, ka viņš dzimis Krievijā, Latvijā dzīvo kopš 1978.gada, bet Briežuciemā - kopš 1980.gada. Sezonas laikā viņš strādā vietējā skolā par kurinātāju, bet vasarā velta laiku saimniecības darbiem. Ar sievu Skaidrīti Pakalnīti abi strādā mazdārziņā un lielajā dārzā, rūpējas par divām siltumnīcām un lopiem. Pirms četriem gadiem viņi iegādājušies kaķi. Lai nevajadzētu ikreiz, kad tas vēlas iziet laukā, doties uz kāpņu telpu, Jevgēnijs izdomāja, ka kaķis varētu izmantot balkonu, no kura lejā vestu nelielas trepītes. Domāts, darīts! Pirmajās reizēs saimniekiem vajadzēja iedrošināt Barsiku kāpt lejā, bet vēlāk atlika vien noskatīties, cik droši un ātri kaķis to dara. Jevgēniju uz darbu nav jānudina, viņam interesē un padodas suvenīru un dažādu praktisku lietu izgatavošana, arī krāšņu mūrēšana. Lai arī mājai ir pieslēgta centrālā apkure, Jevgēnijs dzīvokli iemūrēja plīti un apažo krāsni. Tā teikt, dubults neplīst. Ja no radiatoriem ziemā nenāk gaidītais siltums, viņi iekurina krāsni vai plīti un dzīvoklī jūtas ērti un mājīgi. Saimniekam izveidoja arī kolekcija ar dažādiem atslēgu un drēbju pakaramajiem, fotogrāfiju rāmīšiem, kā arī citiem suvenīriem. Kā tos izgatavot, viņam savulaik parādīja kāds meistars. Atlika

Jevgēnijs. Viņš neskopojas ar saviem skaistajiem darinājumiem no koka un labprāt kādu arī uzdāvina, lai iepriecinātu citus.

vien pamēģināt, un darbs iepatikās. Par izejmateriālu Jevgēnijs galvenokārt izmanto oša koku, bet der arī bērzs un kļava.

Vecumdienas

Dzied un skatās filmas

Mājas "Briežuciems" 16.dzīvoklī dzīvo Veneranda - sieviete, kas dzied etnogrāfiskajā ansambli un savā dzīvoklī jūtas labi.

Runājot ar Venerandu, rodas pārlicība, ka labai pašsajūtai nav vajadzīgs grezns dzīvokļa iekārtojums, dārgas mēbeles un citas *ekstras*. Veneranda prot priecāties par to, kas ir. Cita acīm raugoties, dzīvokli nekā daudz nav - apdzīvota viena istaba un virtuve, kur iemūrēta plīts. Pārējo divu istabu durvis, lai taupītu siltumu, aizvērtas. Pensionārei ik pa laikam palīdz dēls un mazbērni, kas dzīvo Šķilbēnu pagastā. "Kaimiņus neapciemoju. Arī uz bibliotēku neeju, jo grāmatas mani neinteresē. Tā kā vēl nav vajadzības iet uz medpunktu, tad pārsvarā dzīvoju mājās. Etnogrāfiskajā ansambli dziedu kopš 1987.gada. Gatavojamies doties dziedāt uz Rīgu, tāpēc reizi nedēļā eju uz mēģinājumiem. Pārējā laikā lielākoties skatos televīzijas pārrades, īpaši filmas par mīlestību, kā arī raidījumus par dziedāšanu," stāsta Veneranda. Tagad viņa ir pensionāre, bet darba gados strādājusi lopkopībā. Pensionārei nav ne lopu, ne dārza, pārtiku iegādājas vietējā veikalā.

Gaida ciemos dēlu un mazbērnus. "Neviens nedzīvo tik labi kā es! Man patīk Briežuciemā," ar smaidu sejā un optimismu sirdī saka Veneranda.

Pieredze

Strādā un atpūšas pie dabas

Ari Vilhelmīni Ločmeli, kura dzīvo mājā ar vasarīgu nosaukumu "Gundegas", sastopam, kraujot grēdās malku.

"Šķūnītī nav ventilācijas, tāpēc malku vispirms kārtāju grēdās pie šķūniša, lai izžūst. Nopirku divas kravas sagrieztas un sašķeltas malkas," stāsta pensionāre. Pensijā viņa ir otro gadu, pirms tam 40 gadus nostrādājusi skolā. Darba gaitas Vilhelmīne sāka kā fiziskās audzināšanas skolotāja, sporta nodarbības skolēniem vadīja 27 gadus. Turpmākos 13 gadus strādāja ar sākumskolas klašu skolēniem. "Sports man patika kopš bērnības. Varēju turpināt izglītību arī mūzikas jomā, bet nebija, kas uz to virza," stāsta pensionētā skolotāja. Viņa joprojām apmeklē skolas pasākumus un atceras, ka, piemēram, simtgades svinībās saņēmusi siltus paldies vārdus un rozes gan no bijušajiem kolēģiem, gan no skolēniem. Divi no Vilhelmīnes skolēniem izvēlējušies sporta skolotāja profesiju. Iespējams, ne viens vien ar gaišām domām atceras enerģisko skolotāju un viņas vadītās sporta stundas. "Dēls Didzis neizvēlējās studēt pedagogiju, viņš šogad absolvēs Latvijas Lauksaimniecības universitāti. Priecājos, ka izdevās Didzi atrunāt no braukšanas uz ārzemēm," stāsta Vilhelmīne. Runājot par dzīvokli, viņa atzīst, ka tas remontēts pirms vairākiem gadiem. Dēls vidusskolas gados krāsoja griestus, līmēja tapetes. Kapitālo remontu vajadzētu virtuvē un vannasistabā. Par kopīgu mājas apsaimniekošanu iedzīvotājiem nav viegli vienoties, jo neviens nevēlas uzņemties mājas pārvald-

Gādā malku ziemai. Vilhelmīne stāsta, ka trīsistabu dzīvokļos pārsvarā iemūrētas divas apaļās krāsnis un virtuvē - plīts, bet divistabu dzīvokļus var piesildīt arī ar vienu krāsni un plīti.

nieka pienākumus. Pavasarī notikusi mājas iedzīvotāju sapulce, bet šī amata kandidatūru neizvirzīja. Pie saviem logiem iedzīvotāji stāda puķes, pļauj savā teritorijā zāli. "Paralēli citiem darbiem strādāju mazdārziņā. Esmu iestādījusi sīpolus un agros kartupeļus, iesējusi burkānus, galda bietes un citas sēklas, vēl atlika iesēt gurķus. Priecājos, ka ir mazdārziņš - vieta, kur aiziet, pastrādāt un dažreiz vienkārši pasēdēt pie dabas," saka V.Ločmele.

Pārdomas

Remonti nepietiek līdzekļu

Vienu no mājas "Ozoliņi" iedzīvotājiem sastopam rosāmiem puķu dobē. Katram dzīvokļa īpašniekam pie mājas iedalīta sava puķu dobe, ko katrs uztur kārtībā, kā prot un vēlas.

Maruta pašreiz ir bezdarbiece, kura gaida rindā uz *simtlatniekiem*. "Jā, māja mums ir diezgan bēdīgā stāvoklī. Ir tikai aukstais ūdens, dažiem iedzīvotājiem iegādāti boileri. Dzīvojam šeit 12 gadus, dzīvoklis ir privatizēts. Iepriekš dzīvojām Baltinavā," stāsta Maruta. Ar krāsns apkuri ziemā dzīvoklis ir pavēss, bet, lai pārmūrētu krāsni, ieliktu jaunus logus vai veiktu citu remontu, nepietiek līdzekļu. Marutai ir meita Sarma, kura mācās Briežuciema pamatskolas 6.klasē. Uz jautājumu, vai saimniecībā tur lopus, saimniece atbild noliedzoši. Ja nav līdzekļu un tehnikas, ar ko apstrādāt zemi, tad nekāda dižā saimniecība nesanāk. Redzot mājas bēdīgo stāvokli, ierosinām saimniecei paaugstināt interesēt par kādu brīvu dzīvokli citā daudzdzīvokļu mājā. "Tur atkal būs jāmaksā par apkuri un citiem komunālajiem pakalpojumiem," nosaka Maruta un pagaidām samierinās ar dzīvi mājā, kur sadzīves apstākļi nav apskaužami.

Maruta. Viņa atzīst, ka dzīvoklim un mājai kopumā vajadzīgs remonts, bet apzinās, ka gan viņai, gan citiem iedzīvotājiem laukos tam nepietiek līdzekļu.

Apbēdina

Iztiek bez ērtībām

Piebraucot pie daudzdzīvokļu mājas Cērpenē, pagalmā sastopam divas kaimiņienes - Luciju un Annu.

Iedzīvotājas stāsta, ka no astoņiem mājas dzīvokļiem apdzīvoti ir seši. Viņas šajā mājā, divistabu dzīvokļos, dzīvo kopš 1967.gada. "Pārsvarā šeit dzīvo pensionāri. Dzīvošanu drīzāk varētu nosaukt par eksistēšanu, jo iztikam bez ērtībām. Māju 1966.gadā nodeva ekspluatācijā vēl nepabeigtu, vannas dzīvokļos neielika. Mazgājamos kā nu kurš - cits iet pie bērniem, cits - pie kaimiņiem. Dzīvokļi ziemā ir auksti, pagrabos krājas ūdens, kas ik pa laikam jāizsūknē," stāsta sievietes. Pirmajos gados šajā mājā nebija ievilkts ūdensvads, ūdeni ņēma no sūkņa, kas atradās pagalmā. Ziemā tas aizsala, tāpēc iedzīvotāji meklēja risinājumu un tagad priecājas vismaz par auksto ūdeni, kas pieejams dzīvokļos. Katram saimniekam ierikota sava apkure. Par mājas apsaimniekošanas jautājumiem iedzīvotāji turpmāk griezīsies pie Gaļinas, kuru vienbalsīgi ievēlēja par mājas vecāko. Ir vēl viena lieta, kas apbēdina šīs mājas iedzīvotājus - Cērpenē nav veikala. Iedzīvotāji pēc pārtikas un citām precēm brauc uz Rekvu vai Balviem.

Kaimiņienes. Mazliet nomaļus no mājas pagalma iedzīvotāji ierīkojuši puķu dobes. Viņi apsaimnieko mazākas un lielākas zemes platības, sēj un stāda, lai savā dārzā izaudzētu dažādus dārzeņus. "Pie mājas visiem zemes nepietika, tāpēc dažiem dārzi atrodas tālāk," skaidro iedzīvotājas.

Iestādes

Remontēs bibliotēkas telpas

Daudzdzīvokļu mājā "Diķmalas" kopš 2000.gada darbojas pagasta bibliotēka. "Dienā bibliotēku apmeklē aptuveni 50 cilvēki - strādā pie datoriem un izvēlas sev interesējošu literatūru. Kopumā mums ir 286 lasītāji. Ik pa laikam apmeklētājiem piedāvājam apskatīt rokdarbnieču un skolēnu darbu izstādes, arī jaunākās grāmatas," stāsta bibliotekāre Silvija Apare. Viņa šajā amatā strādā kopš 1982.gada. Šovasar bibliotēkā gaidāmi vērienīgi remontdarbi, pēc kuriem telpas kļūs gaišākas, skaistākas un plašākas.

Mācās un spēlējas

Aptuveni 3-4 gadus daudzdzīvokļu mājas "Diķmalas" dzīvoklī, ko izmanto NVA "Saulsvece", darbojas pirmskolas sagatavošanas grupiņa. Ar bērniem strādā skolotājas Inese Ozoliņa un Skaidrīte Pakalnīte. "Skolā ir pamaz telpu, tāpēc bērni izmanto šīs. Bērni ir dažāda vecuma - 3,5 un 6 gadus veci. Šodien atvesti četri, bet pavisam kopā sagatavošanas grupiņu apmeklē astoņi bērni," stāsta skolotāja S.Pakalnīte. Bērni grupiņā apgūst pirmās zinības, spēlējas un satiek draudzīgi. Katru dienu viņi iet laukā pastaigāties, pusdienas dodas ieturēt uz skolu, bet launagu ēd grupiņas telpās.

Strādā pirmo mēnesi

Pasta telpas Briežuciema pagastā atrodas daudzdzīvokļu mājā "Ozoliņi". Pasta priekšniece Alīda Logina šajā darbavietā strādā pirmo mēnesi. Uz darbu no Baltinavas ik rītu viņa brauc ar velosipēdu. Vietējos iedzīvotājus pasta priekšniece mazliet iepazinusi jau tajā laikā, kad aizvietojusi iepriekšējo vadītāju. "Cilvēki uz pasta nodaļu nāk samaksāt rēķinus, kā arī nopirkt kādu preci," saka Alīda. Pasta nodaļā ierikota krāsns apkure, bet šobrīd telpas ir vēsas, jo apkures sezona beigusies.

Atradums

Ir, kur pielikt ziņojumus

Briežuciema pagasta centrā pie daudzdzīvokļu mājām pamatinājām jaunu un skaistu ziņojumu dēli. "To skolēni kopā ar mājturības skolotāju izgatavoja un vakar uzstādīja," zināja teikt pagasta darbinieces.

Iepazīstinām

Būs gudrs un uzticams draugs

Foto - no personīgā arhīva

Pieņemot lēmumu iegādāties mājdzīvnieku, bieži vien pienācīgi nenovērtējam grūtības, kas līdz ar to sagaida. Tādēļ pirms tam būtu vēlams iepazīties ar konkrētās sugas īpatnībām. Šoreiz bijušajai balvenietei IRINAI DEGTJAR-JOVAI lūdzām iepazīstināt lasītājus ar savu pundurpūdeli Argo Smilšu Pils aprikožu krāsā.

"Izvēlējos pundurpūdeli, jo šīs sugas pārstāvjiem nepiemīt īpatnējā suņu smaka un viņi nemet spalvu. Tādēļ suņa klātbūtnei nevar manīt ne uz divāniem, ne grīdas. Tas ir īpaši svarīgi, ja mājās dzīvo bērns. Šie suņi ir jautri un ārkārtīgi gudri. Viņi ir viegli apmācāmi, tāpēc - paklausīgi. Tiesa gan, pundurpūdeli ir ļoti viltīgi - ātri izkož saimnieka vājiņas un prot tās izmantot. Piemēram, gulēt uz divāniem, izlūgties naškus vai doties līdz pastaigā. Šie suņi labi sadzīvo ar bērniem. Ja mazs bērns viņu kaitina - uzrūc un dodas projām, bet neaiztiek. Drīzāk otrādi - pie katras izdevības laiza bērnam rokas, aicinot draudzēties. Šim sunim ļoti nepatīk palikt vienam, pat vairāk nekā frizēties. Patīk spēlēties ar citiem suņiem. Turot mājās pundurpūdeli, jāievēro arī vairāki kopšanas noteikumi: viņam regulāri jātīra zobi un ausis, jāgriež nagi. Suns vienreiz mēnesī jāved pie grūmera (suņu friziera). Viņš jāķemmē arī starp frizēšanas reizēm, jo spalva saveļas, pēc pastaigām tajā paliek zāle, smalki kociņi. Suns jāmazgā pēc nepieciešamības - ja ārā ir tīrs, pietiek ar divām reizēm mēnesī. Pēc tam vēlams viņu izžāvēt ar fēnu un kārtīgi izķemmēt. Ziemā pūdelim nav vajadzīgs speciāls apģērbs. Ja sunim salst, pastaiga jāsaīsina. Pūdeli ir ļoti aktīvi, tādēļ vēlams viņiem iemācīt ne tikai pamatkomandas (sēdēt, gulēt, stāvēt, blakus), bet arī 'adžiliti' - izskriet trasī, pārvarot dažādas šķēršļus. Viņiem tas ārkārtīgi patīk!

Ja pirkiet pūdeli, saglabāsiet tīrību mājās un iegūsi uzticīgu un gudru draugu!"

Re, kā!

Labākie draugi

Bērziļpiliē Simonas Žeikares kaķis Mikelandželo draudzīgi sadzīvo ar savu kaimiņu - jūras cūciņu Ričbeku. Viņi kopā gan ēd, gan guļ, gan spēlējas!

Meklējam atbildi

Kur drīkst ierasties ar suni?

Kāda lasītāja pastāstīja par nesen Balvu Centrālajā bibliotēkā piedzīvoto atgadījumu. "Iegriezos bibliotēkā ar savu klēpja suni, bet bibliotekāre palūdzā mani aiziet, jo ar suņiem atrasties bibliotēkas telpās esot aizliegts. Taču nekādu aizliedzošu zīmi nekur neredzēju. Gribētos zināt, kurās iestādēs drīkst iet ar suņiem un kurās nedrīkst. Kas to nosaka?" jautā lasītāja.

Balvu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste ILUTA MEŽULE sniedza šādu atbildi. "Vai ir atļauts iet telpās ar suni, nosaka katras iestādes iekšējās kārtības noteikumi. Ja to darīt ir aizliegts, uz durvīm būtu jābūt arī aizlieguma zīmei."

Balvu Centrālās bibliotēkas direktore RITA CIBULE atzīst, ka pašlaik šāda punkta bibliotēkas iekšējās kārtības noteikumos nav, tomēr cilvēkiem pašiem vajadzētu saprast, ka suns var traucēt citiem lasītājiem. "Suns var sākt trokšņot. Var izrādīties, ka kādam no lasītājiem ir alerģija pret suņiem," iemeslus skaidro R.Cibule.

Padoms

Suņa personīgā istaba

Katram sunim vajag māju. Ne vienmēr pietiek tikai ar to, kuru dzīvnieks daļa ar savu saimnieku. Četrkājainajiem draugiem, kuri dzīvo ārā, vajag pašiem savu suņu būdu - vietu, kur aukstā laikā paslēpties no lietus, sniega, vēja, bet vasarā - no saules svelmes.

Sunim, tāpat kā cilvēkam, ir svarīga sava privātā telpa. Suņu būda sunim ir personīgā istaba. Tai jābūt pietiekami lielai, lai suns varētu piecelties, apgriezties un ērti sēdēt normālā pozā. Ja agrāk suņu būda nozīmēja no dēļiem sasistu kasti ar caurumu priekšā un trīsošu, rejošu zvēru iekšā, tad tagad dažas suņu būdas greznības un ērtību ziņā neatpaliek no viņu saimnieku mītnēm.

Būdai jābūt siltai un sausai

Lai mājas sargs savā mitekli justos pietiekami ērti, jāpievērš uzmanība gan izmēriem, gan ieejai un materiāliem, no kā būda izgatavota. Speciālisti neiesaka mazam sunim izgatavot pārāk lielu būdu, jo viņš tajā jutīsies nedroši un sals. Suņiem, kuri dzīvo ārā un nav īsspalvaini, būda var būt arī nesiltināta. Taču svarīgi, lai tajā nav spraugu, pakaišiem jāizmanto siens vai salmi, nevis segas vai veci mēteļi, kuros vairojas pelējums, kukaiņi un baktērijas. Turklāt jāatceras, ka lietainā laikā, ieejot būdā, suns ķepas neslauka, tādēļ pats ienes mitrumu savā mājoklī. Koks un siens, kas ir būdā, drīz vien izžūs, turpretim jūsu paklātais vecais mētelis vēl ilgi saglabās mitrumu un sapūdēs arī grīdas dēļus.

Būdas ieeja nedrīkst būt pakļauta tiešai lietus un vēja iedarbībai. Būdas sienas var arī siltināt, piemēram, ar putupolistirolu. Atšķirībā no akmens vai minerālvates, tajā ar laiku neieviešas kukaiņi un tas ir mitrumizturīgāks. Jumtam var izmantot ruberoidu, metālu, bitumenu vai citu jumta segumu. Būdai nedrīkst ļaut saskarties ar augsni, tādēļ tā jānovieto uz betonēta pamatiņa, grants seguma vai ķieģeļiem. Pamatam zem būdas labi jāvada ūdens.

Būda ir suņa sargpostenis, tādēļ to nedrīkst novietot dārza tālākajā stūrī. Sunim no savas mājiņas ir jāredz pagalma vārtiņi, iebraucamais ceļš, namdurvis. Ja suns no būdas nevarēs novērot apkārtni, viņš tajā uzturēsies tikai pa retam. Lai pasargātu no saules stariem, suņa māju labāk novietot pavēni. Turklāt suņu puikām svarīgi, lai ir kāda vieta, kur "pacelt kāju".

Izgatavo paša rokām

Pastāv vairāki varianti, kā tikt pie ērtas suņu būdas. Ja esat prasmīgs vīrs, ar čaklām rokām un galdnieka iemaņām, mājokli savam sunim droši vien izgatavosiet pats. Šādu varantu izvēlējās Viļakas iedzīvotājs Juris Šaicāns. Savam divarpus gadus vecajam mājas sargam Dubim mājokli viņš izgatavoja pats savām rokām. "Esmu galdnieks ar 30 gadu pieredzi, tādēļ to izdarīt nebija problēmu," apgalvo Juris. Pirms trīs gadiem, iegādājies māju Viļakā, viņš nolēma iegādāties arī mājas sargu. "Man vienmēr bijuši suņi," saka mājas saimnieks. Lai četrkājainais draugs justos ērti, Juris no balķiem uzbūvēja piemērota izmēra glītu suņu būdu, kurā Dubis labprāt uzturas un sirsnīgi pilda savus sarga pienākumus.

Ar divām istabām un lieveni

Gadījumā, ja jums nav ne laika, ne iemaņu, lai izgatavotu kvalitatīvu mitekli savam sunim, toties ir pietiekami daudz naudas, to varat pasūtīt pie speciālista.

Suņu būdas pēc pasūtījuma nācies darināt arī SIA "Igaunis" meistariem. "Agrāk esam izgatavojuši dažas suņu būdas. Tagad gan tas vairs nav aktuāli, jo cilvēki paši cenšas kaut ko sameistarot," apgalvo uzņēmuma īpašnieks Pēteris Igaunis. Viņš stāsta, ka agrāk galdniekiem gadījies pēc pasūtījuma no koka dēļiem izgatavot gan siltinātas būdas, gan ar speciāliem lieveniņiem aprīkotus suņu mājokļus, gan suņu būdas ar divām istabām. "Priekštelpa nepieciešama, lai suni pasargātu no vēja un lietus," skaidro P.Igaunis. No paredzētajām ērtībām atkarīga arī suņu būdas cena. "Siltināta būda maksā aptuveni 100 latas, nesiltināta, protams, iznāk lētāk," saka uzņēmuma saimnieks.

Suņu būdas izgatavo arī z/s "Priēžusili" Viksnas pagastā. Šeit savam milulim varat pasūtīt greznu un ērtu guļbūves mājokli. "Nodarbojamies ar guļbūvju izgatavošanu, bet suņu būdas top no pāri palikušajiem materiāliem. To cena atkarīga gan no būdas izmēriem, gan no materiāla, no kāda izgatavots jumts," stāsta uzņēmuma saimniece Valentīna Ozola.

Foto - A.Kirsanovs

Grezna un ērta. Z/s "Priēžusili" galdnieki izgatavojuši suņu būdu, par kuru nebūtu jākaunas nevienam suņa saimniekam. Lai iznestu un novietotu būdas jumtu, bija nepieciešami seši vīri. Atbilstoša ir arī cena - 180 latu.

Foto - A.Kirsanovs

Dubis sargā māju. Viļakas iedzīvotāja Jura Šaicāna četrkājainais draugs Dubis dzīvo paštaisītā, bet ne mazāk ērtā suņa mājā.

Foto - A.Kirsanovs

Riko māja. Z/s "Priēžusili" uzticamais sargs Riko dzīvo ērtā un skaistā suņa mājā ar lieveni, kas ļauj viņam gulēt pie būdas, pārskatot apkārtni, arī mitrā laikā. Turklāt mājokli netiek sanesti dubļi.

Uzņēmuma galdnieks Jānis Aleksāns stāsta, ka suņu būdas darināt nācies diezgan bieži. Arī pašlaik tikko pabeigts guļbūves mājoklis liela izmēra mājas sargam. Galdnieks atzīst, ka cilvēki pasūta dažādas būdas, bet parasti tās ir "ar ērtībām", piemēram, divistabu, lai nepūš vējš. "Vienkāršas suņu būdas cilvēki var izgatavot paši, bet pie mums nāk, ja vēlas kaut ko labāku," saka meistars.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

☞ Kad upes vilina uz laivām. Latvijā ir 777 upes, no kurām vismaz 22 ir garākas par 10 kilometriem. Pieredzējuši laivotāji prot sev piemēlēt upes sportiskiem piedzīvojumiem. Braukt ar bērniem? Uz vienu, divām vai četrām dienām? Kādu laivu izvēlēties? Pa kuru upi airēt? Kā saprātīgi sakravāt ceļasomu?

☞ Teipošana. Plāksteri, kas liek organismam atveseļoties pašam.

Teipošana ir Japānā un Korejā radusies metode, kas veicina ķermeņa pašatveseļošanos, iedarbojoties caur ādu un muskuļiem. Palīgā aicini plāksterim līdzīgu, elastīgu auduma lentīti, kas pēc struktūras atgādina cilvēka ādu un, uzlīmēta kādai slimai vietai, spēj paveikt brīnumus.

☞ Ziedonis un šķavas. Divi stāsti par divām iespējām, kā dzīvot, ja tev ir ziedputekšņu alerģija. Pat, ja tev ir ziedputekšņu alerģija, vari gan braukt piknikos, gan apmeklēt zaļumballes, ja vien zināms viss nepieciešamais, kā ar šo līgu sadzīvot, bet labākā ziņa - alerģija nav uz mūžu.

☞ Labumu izkošļā 20 minūtēs. Ir pētījumi, kas liecina, ka košļājamas gumijas lietošana uzlabo ne vien muts veselību, bet arī palīdz koncentrēties, stimulē atmiņu, samazina stresu un rada modrību.

☞ Karstais ledus mazajiem. Katru pavasari, kad notiek pasaules čempionāts hokejā, uzbango interese par iespējām vest bērnus uz kādu no Latvijas hokeja klubiem vai skolām. Jā, hokejs attīsta ātrumu, lokanību, koordināciju un līdzsvara izjūtu, bet gan bērniem, gan viņu vecākiem jāreķinās ar dažādu grūtību pārvarēšanu, ja tiešām vēlaties audzināt jauno hokeja zvaigzni.

☞ Grilēšanas bums. Marinādes bez E vielām. Pat diētas ārsti atzīst, ka uz oglēm pareizi pagatavots ēdiens ir veselīgs. Izņēmums ir gatavas, veikalā pirktas un marinētas gaļas regulāra baudišana, jo bieži vien šīm marinādēm, tāpat kā garšvielu maisījumiem, pievienotas dažādas E vielas. Lai grilēšanu padarītu par veselīgu notikumu, priekšroku dod mājās gatavotām marinādēm.

☞ Ko tavā dārzā sētu ārsts un kosmetologs? Ko tu teiktu, ja šogad tavu dārzu pietiekot apšēt ārsts vai kosmetologs? Uzzini, ko speciālisti stādītu kā pirmo augu piemājas dobē un kāpēc noteikti jāaudzē virziņkāposti!

☞ Injekcija, kas apstādina laiku. Kāpēc botulīna toksīns, kas pēc būtības ir inde, kļuvis par vienu no populārākajām laika apstādīšanas metodēm? Atbilde pārsteidz - tā ir diezgan droša! Pietiek ar vienu vai dažiem dūrieniem oda kodiena stiprumā, lai uz vairākiem mēnešiem no sejas pazustu grumbas un cilvēks izskatītos jaunāks par saviem gadiem.

☞ Vingro dārzā! Zemeņu vagas ravēšana vienā pozā pāris stundu garumā nozīmē savilkto muskuļus un notirpušas kājas. Tāpēc izkusties gan pirms, gan pēc stādīšanas un ravēšanas. Hanteļu vietā šoreiz puķupodi un grābeklis.

Una

☞ Andrejs Ēķis pēc tragēdijas, kas iebelza pa zobiem, ir spējis piecelties, notraukt putekļus un asaras. Vienmēr atsauca uz vārdu 'tētis' un saka - esmu tik daudz sapratis, ka tagad ir garšīgi dzīvot.

☞ Par dzimtas spēku, pārbaudījumiem un mīlestību. Saruna ar Aritu Grīnbergu.

☞ "Musiqq" puiši Emīls un Marats, un viņu mamma.

☞ Meita, mamma, vedekla un vīramāte. Uzlabojam attiecības!

☞ Mārtiņa Sirmā mamma Daina Sirmā.

☞ Kādus nākamos vīriešus mēs izaudzinām. "Playboy" slejā - galvenā redaktora vietnieks Ivars Āboliņš.

☞ Eleonora Troja "Komēta privātai lietošanai", 3. turpinājums.

☞ Žozefīnes sleja. Tu pēkšņi aptver, ka gribi atvilkt elpu no mīlotā vīrieša.

☞ Sezonas aktualitāte - žakete.

☞ Rubrikā "Drēbju skapī" viesojamies pie Grētas Gorjučko, modes veikala un kafējnīcas "Bonēra" īpašnieces.

☞ Ģimenes bizness - būt vai nebūt?

☞ "Unas" žurnāliste ceļo pa Āfriku. Burundi, Bužumbura un arests.

☞ Tava pludmales figūra. Kā to ietekmē zvaigžņu stāvoklis.

Vērigā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 10. jūnijam.

5. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 22 pareizas atbildes. Konkursa "Vērigā acs" 4. kārtā veiksmē uzmaidīja VAIRAI DRAGUNEI no Kupravas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laužšanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu - žurnālu komplektu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 10. jūnijam.

5. kārtā

		3	1		5	4	
			4	5	8		7
6	4	5	8	7			3
4		9					2
		5					3
1					4		8
3			6	7	2	8	1
5		6	9	2			
		8	2		4	6	

Pareizas atbildes iesūtīja: V.Ločmele (Lazdukalns), A.Smironova, M.Reibāne, M.Pretice, D.Svarinskis, S.Lazdiņš, L.Kivkucāne, E.Barkāne, Z.Šulce, S.Sirmā, L.Lapss, N.Zelča, S.Vēvere, Z.Pulča (Balvi), L.Ločmele (Baltinavas novads), I.Homko, J.Duļbinska (Medņeva), V.Dragune, K.Bricis (Kuprava), V.Šadurska (Medņi), I.Socka (Krišjāņi), N.Zelča, A.Mičule, A.Slišāns (Tilža), J.Voicišs (Sudarbe), E.Pērkone (Rugāju novads), M.Zaremba (Susāju pagasts), B.Sopule (Vīksna).

4. kārtas uzvarētāja ir LUCIJA LOČMELE (Baltinavas novads). Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

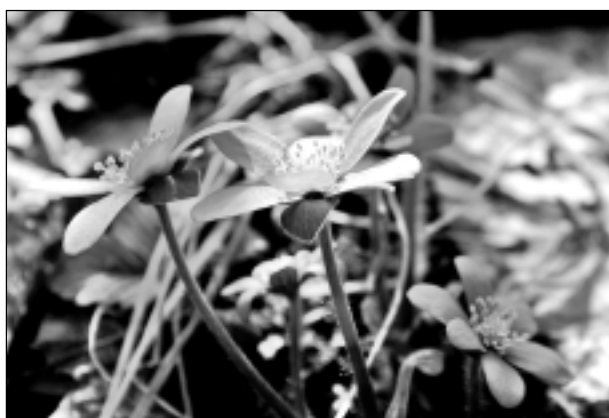
Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Maija tēma "Es gribu kāpt kalnā visaugstākā". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Sirsniņš pavasarī. Iesūtīja Paula Plukse.

Aukle. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Vizbules. Iesūtīja Rita Keiša.

Pavārs Tomiņš. Iesūtīja Paula Plukse.

Konkursi arī - www.vaduguns.lv

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Informē CSDD

Mainīsies vadītāju apliecību saņemšanas kārtība

Lai pārņemtu Eiropas Savienības Direktīvu par vadītāju apliecībām, veikti vairāki grozījumi noteikumos par transportlīdzekļu vadītāja tiesību iegūšanas un atjaunošanas kārtību un par vadītāju apliecībām.

Noteikumi papildināti ar divām jaunām transportlīdzekļu vadītāju apliecību kategorijām – AM un A2. Vienotā ES kategorija AM aizvieto Latvijas nacionālo kategoriju M, kas apzīmē mopēdus, bet A2 kategorijā ietilps motocikli, kuru jauda nepārsniedz 35 kilovatus, jaudas attiecība pret svaru nepārsniedz 0,2 kilovatus uz kilogramu un kas nav atvasināti no transportlīdzekļiem, kuru jauda ir vairāk nekā divas reizes lielāka.

Precizēts arī vecums, no kāda var iegūt attiecīgas transportlīdzekļa kategorijas vadītāja apliecības: A2 kategorijas vadītāja apliecība - no 18 gadu vecuma, bet A kategorijas (ja nav iepriekš iegūta A2 kategorijas vadītāja apliecība) un D kategorijas vadītāja apliecību – no 24 gadu vecuma. Pārējās kategorijās vecuma cenzis nav mainīts, savukārt ieviešot jaunas kategorijas, līdz šim izdotās vadītāja apliecības nevajadzēs mainīt - tās būs spēkā līdz to derīguma termiņa beigām.

Paredzēts, ka grozījumi attiecībā uz jaunajām kategorijām un to iegūšanas vecumiem stāsies spēkā ar 2013. gada 1. janvāri.

Būs jābrauc videi draudzīgi

Kārtojot teorētisko eksāmenu A2 kategorijas transportlīdzekļu vadītāja tiesību iegūšanai, pretendentiem būs jāatbild uz 20 pamatjautājumiem par ceļu satiksmes noteikumiem un 10 papildjautājumiem, kas paredzēti tieši motociklu vadītājiem.

Tiesību aktā precizēta vadīšanas eksāmena pieņemšana, tāpat arī noteikumu teksts papildināts ar prasībām, ko eksāmenā pārbauda inspektors, proti, vai pretendents kontrolē transportlīdzekli, vada to atbilstoši ceļu satiksmes noteikumiem, brauc ekonomiski, videi draudzīgā veidā u.t.t.

Grozījumi noteikumos precizē arī vadītāja apliecības un mācību atļaujas paraugu un aprakstu, kā arī prasības transportlīdzekļiem, ar kuriem tiek pieņemti vadīšanas eksāmeni.

Jāpieaug drošībai

Eiropas Savienībā jau 2006. gadā ir pieņemta direktīva par vienotām vadītāju apliecībām, kas jāīsteno visās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Pateicoties precizējumiem noteikumos

Uzmanību motociklistiem! Ar 2013. gadu būs divas jaunas transportlīdzekļu vadītāju apliecību kategorijas - AM un A2. AM kategorija apzīmēs mopēdus, bet A2 kategorijā ietilps motocikli, kuru jauda nepārsniedz 35 kilovatus.

par transportlīdzekļu vadītāju tiesību iegūšanas kārtību, 2013. gadā vienotie noteikumi stāsies spēkā arī Latvijā. "To mērķis ir pāriet uz vienota parauga vadītāju apliecību izmantošanu visā Eiropas Savienībā, kā arī sinhronizēt prasības attiecībā uz transportlīdzekļu kategorijām, transporta līdzekļu vadīšanas tiesību saņemšanas kārtību un citām prasībām," noteikumu precizēšanas iemeslus skaidro CSDD Kvalifikāciju daļas priekšnieks Juris Peteris.

Vēl viens šo izmaiņu mērķis ir palielināt satiksmes drošības līmeni. "Tā kā pēdējos gados straujāk nekā autotransporta skaits pieaug divriteņu transporta – velosipēdu, mopēdu, motociklu – skaits ielās un uz ceļiem, pieaug arī tiem saistīto satiksmes negadījumu un cietušo skaits. Tādēļ izmaiņas galvenokārt vērstas uz šo transporta līdzekļu drošības palielināšanu," uzsver J. Peteris.

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarījumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirknī reģistrēti laikā līdz 17. maijam.

Aiztur automašīnas zagļus

12. maijā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa kriminālpolicijas darbinieki sadarbībā ar kolēģiem no Vidzemes reģiona pārvaldes aizturēja trīs no četrām personām, kuras tiek turētas aizdomās par automašīnas VW Passat zādzību Balvos šī gada 7. maijā. Ceturtā persona aizturēta 17. maijā Gulbenē. Visi aizdomās turētie, no kuriem viens ir 16-gadīgs jauniešs, ir Gulbenes iedzīvotāji. Divi no pieaugušajiem ir sodīti jau agrāk par noziedzīgiem nodarījumiem pret ipašumu.

Izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka Balvos jaunieši bija ieradusies ciemos pie paziņas. Turklāt atklāts, ka auto zādzība nebija vienīgais noziedzīgais nodarījums, ko šīs personas, "ciemojoties" Balvos, pastrādājušas. Šobrīd jau noskaidrota viņu saistība ar zādzību no divām vasarnīcām un vienu zādzības mēģinājumu no kādas dārza mājiņas. Izmeklēšana turpinās.

I. Pužule, VP Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdzē

Informē zemessardze

Zemessardzes karavīri pārgājienā

Lai uzlabotu karavīru fizisko sagatavotību un saliedētu kolektīvu, 17. maijā Zemessardzes 31. Aizsardzības pret masveida iznīcināšanas ieročiem bataljona (ZS 31. AMII BN) karavīri devās militārā pārgājienā. Tajā piedalījās vairāk nekā 20 karavīri, kuri veica apmēram 25 kilometrus garu maršrutu pa Alūksnes novadu.

Šogad ZS 31. AMII BN karavīriem šis būs pirmais militārais pārgājiens. Pērn vienības karavīri un zemessargi piedalījās 2. Zemessardzes novada organizētajā pārgājienā pa Latgales Partizānu pulka kauju vietām Tilžas un Kārsvas novados. Vēl viens pārgājiens plānots rudenī.

Zemessardzes 31. AMII bataljons ir viens no 2. Zemessardzes novada specializētajiem bataljoniem, kura uzdevums ir sniegt aizsardzības no MII atbalstu citām NBS vienībām gan apmācību, gan operāciju jomā. Tāpat bataljons pilda Zemessardzes vispārējās funkcijas savā atbildības teritorijā. Bataljons ir vienīgā vienība, kas nodarbojas ar aizsardzības no masu iznīcināšanas ieročiem jautājumiem.

Bataljona atbildības teritorijā atrodas Alūksnes, Balvu, Apes, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi, - informē 2. Zemessardzes novada sabiedrisko attiecību speciāliste Diāna Selecka.

Re, kā!

Peldvietās salauž un nozog pat tualetes

Pieturoties saulainajam laikam, daudzi drosminieki jau izmēģinājuši, cik silti ir vietējie ūdeņi. Pēkšņi uznākušais lietus un vēsais laiks atpūtu pie ūdeņiem ir nedaudz piebremzējis, taču sinoptiķi sola - drīz būs silti, vasara tuvojas! Cik sakoptas pēc ziemas ir sabiedriskās peldvietas, interesējas arī "Vaduguns" lasītāji.

No Viļakas novada redakcija saņēma ziņu par izdemolētām peldvietām abos Viļakas ezera krastos. Viļakas novada pašvaldības izpilddirektore ZIGRĪDA VANCĀNE neslēpa faktu, ka aizvadītajās brīvdienās kāds vai kādi ir krietni papūlējušies, lai sabiedriskajā pludmalē Garnizona ielā salauztu gan soliņus, gan ģērbtuves, atplēšot un sadedzinot dēļus. Savulaik pludmali te labiekārtoja, piesaistot Eiropas Savienības līdzekļus. Pludmale atrodas izdevīgā vietā, tuvu pilsētai, un vasarās to apmeklē daudz cilvēku. Cietušas ir arī laipas otrpus ezeram - tās vai nu norāva pavasara plūdi, vai cilvēki. Izpilddirektore jau šo pirmdien tikās ar novada domes ēku un apsaimniekojamās teritorijas pārzini Mārtiņu Rēdmani, lai pārrunātu iespēju sakārtot pludmali Garnizona ielā. "Jāpasūta dēļi un jāsalabo gan salauztie soliņi, gan ģērbtuves. Centīsimies atjaunot un uzturēt šo peldvietu, jo te iedzīvotāji no pilsētas var atnākt kājām. Peldvieta otrā krastā atrodas patālu. Tur var aizbraukt tikai ar automašīnu, un cilvēki tik bieži to neapmeklē. Protams, ja būs līdzekļi, domāsim arī par otras peldvietas labiekārtošanu," teica izpilddirektore.

No demolētājiem cietusi arī sabiedriskā peldvieta Rugāju novada Cūksalās. "Demolētāji un garnadži jau pērn vasarā no peldvietas aizveda tur uzstādītās divas koka tualetes un

metāla mucas, kas bija noliktas atkritumiem," saka Rugāju novada pašvaldības Saimniecības daļas vadītāja vietnieks JĀNIS LOČMELIS. Šogad novada pašvaldība vairāk uzmanības veltīs peldvietas labiekārtošanai Rugājos, kur tās iekārtošanai savulaik realizēti divi projekti, piesaistot Eiropas Savienības līdzekļus, - uzbūvētas šūpoles, iekārtots bērnu rotaļu laukums un ar atpūtu saistīts stūrītis pieaugušajiem. Šogad Rugājos pie ūdenskrātuves par pašvaldības līdzekļiem paredzēts uzbūvēt laipas, jo vasaras nogalē Rugājos notiks Vislatvijas Mednieku svētki "Minhauzens2011". Peldvietu apkārtni pašvaldības darbinieki un bezdarbnieki sakopa pasara talkā.

"Kam nekā nav, tas neko arī nevar zaudēt!" tā varētu teikt Baltinavas novada pašvaldība par publisko peldvietu pie Svātūnes ezera. Pagasta bezdarbnieki ik pa laikam pārskata ezera krastmalu, vai tā nav piegrūzota ar atkritumiem, bet citas rūpes pašvaldībai atkrīt, jo nekādas būves peldvietā pagaidām nav, tāpat nav arī ko izdemolēt vai salauzt. Novada dome ir iesniegusi projektu Eiropas Savienības atbalsta finansējumam, kas paredz labiekārtot peldvietu. Tiklīdz projektu atbalstīs, darbi sāksies, - informēja Baltinavas novada Saimnieciskās daļas vadītājs HENRIHS LOGINS-SLIŠĀNS. Baltinavieši iecienījuši atpūtas vietas pie Motrīnes ezera un Puncuļevas diķiem, bet kā viena, tā otra atpūtas vieta atrodas privātipašumā.

Balvu novada Saimnieciskās pārvaldes vadītājs SANDIS PUKS pastāstīja, ka atpūtas vietu kārtību pie ūdeņiem pagastos apzina pārvaldnieki. Vairākos pagastos atpūtas

Sabojāta laipa. Sabojāta laipa pie Viļakas ezera - to vai nu aizskalojuši pavasara palu ūdeņi, vai izdemolējuši cilvēki.

vietas vēl labiekārtos saskaņā ar projektiem. Sabiedriskās peldvietas un atpūtas vietas Balvos sezonai sakārtos, tiklīdz pēc tām būs pieprasījums - uzliks soliņus, volejbola tīklu. "Tiklīdz redzēsim pludmalē saujojamies pirmo pilsētnieku, ar steigu vedīsim viņam klāt arī sabiedrisko tualeti," soliņa Saimnieciskās pārvaldes vadītājs.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska un I. Zinkovska

Īsumā

Rekavā notiks skaistumkonkurss

20.maijā pulksten 20 Rekavas kultūras centrā notiks skaistumkonkurss "Mis un Mistrs Šķilbēnu pagasts", kurā startēs 5 jaunieši un 5 jaunietes vecumā no 16 līdz 22 gadiem. Jauniešu iniciatīvas centra "Zvaniņi" vadītāja Ginta Logina zināja stāstīt, ka pretendentu atlase ritējusi mēnesi. "Notika arī septiņas nodarbības," viņa piebilda.

Sludinājums

A/S "Balvu Enerģija" gada pārskats

A/S "Balvu Enerģija" bilance uz 31.12.2010. LVL 1345500

Nemateriālie ieguldījumi, pamatlīdzekļi 998687
 Aprogzāmie līdzekļi 71333
 Debitori, naudas līdzekļi 275480

Pašu kapitāls (pamatkapitāls, peļņas) 813841
 Ilgtermiņa kreditori 188853
 Īstermiņa kreditori 342806

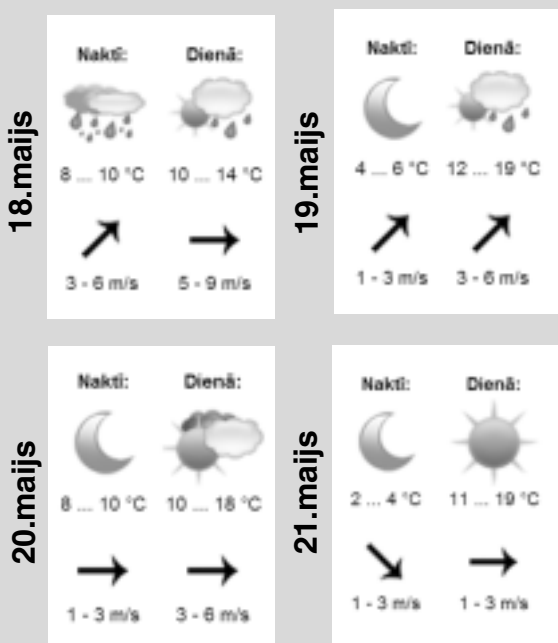
Peļņas un zaudējumu aprēķins par 2010. gadu

Neto apgrozījums 923495
 Ražošanas izmaksas -768322
 Administrācijas izmaksas -126903
 Pārējo ieņēmumu un izdevumu rezultāts -17600
 Procentu ieņēmumu rezultāts -6741
 Nekustamā īpašuma nodoklis -1184
 Peļņa pēc nodokļiem 2745

Naudas plūsmas pārskats par 2010. gadu

Pamatdarbības naudas plūsma 101957
 Ieguldīšanas darbības naudas plūsma -184833
 Finansēšanas naudas plūsma -35585
 Pārskata gada neto naudas plūsma -118461

A/S "Balvu Enerģija" bilance, peļņas vai zaudējuma aprēķins un naudas plūsmas pārskats par 2010. gadu publicēts, pamatojoties uz Enerģētikas likuma 12.p. 4.d.

Der zināt

Pabalstu ierobežojumi

Valdība šī gada martā nolēma pagarināt pabalstu ierobežojumus līdz 2014.gada beigām. Šī lēmuma mērķis ir veicināt valsts sociālās apdrošināšanas budžeta stabilitāti īstermiņā, sekmējot valsts pabalstu sistēmu ar pašreizējās ekonomiskās situācijas iespējām.

Minēto pabalstu apmēru ierobežojumu pamatotību Labklājības ministrija izvērtēs divreiz gadā un sniegs priekšlikumus Saeimai to saglabāšanai vai atcelšanai. Līdz ar to, ja ekonomiskā situācijai valstī un arī situācijai valsts sociālās apdrošināšanas budžetā uzlabosies straujāk nekā prognozē, ierobežojumus varēs atcelt nekavējoties.

Tabula ar pabalstu apjoma aprēķinu piemēriem un iezīmētu "robežzālgu", pie kuras, piemērojot pabalsta griestus, uz pabalsta saņēmēju attiecas izmaiņas saņemamā pabalsta apjomā.

Vecāku pabalsts

Bruto alga mēnesī, Ls	Pabalsta apmērs mēnesī, nepiemērojot griestus, Ls	Pabalsta apmērs mēnesī, piemērojot griestus, Ls	Samazinājums, Ls	Samazinājums, %
300,00	210,00	210,00	0,00	0,0%
400,00	280,00	280,00	0,00	0,0%
500,00	350,00	350,00	0,00	0,0%
501,00	350,70	350,35	-0,35	-0,1%
600,00	420,00	385,00	-35,00	-8,3%
1000,00	700,00	525,00	-175,00	-25,0%
1500,00	1050,00	700,00	-350,00	-33,3%
2000,00	1400,00	875,00	-525,00	-37,5%
3000,00	2100,00	1225,00	-875,00	-41,7%

Maternitātes pabalsts

Bruto alga mēnesī, Ls	Pabalsta apmērs, nepiemērojot griestus, Ls	Pabalsta apmērs, piemērojot griestus, Ls	Samazinājums, Ls	Samazinājums, %
300,00	1008,00	1008,00	0,00	0,0%
400,00	1344,00	1344,00	0,00	0,0%
432,00	1451,52	1450,89	-0,63	0,0%
500,00	1680,00	1565,13	-114,87	-6,8%
600,00	2016,00	1733,13	-282,87	-14,0%
1000,00	3360,00	2405,13	-954,87	-28,4%
1500,00	5040,00	3245,13	-1794,87	-35,6%
2000,00	6720,00	4085,13	-2634,87	-39,2%
3000,00	10080,00	5765,13	-4314,87	-42,8%

Paternitātes pabalsts

Bruto alga mēnesī, Ls	Pabalsta apmērs, nepiemērojot griestus, Ls	Pabalsta apmērs, piemērojot griestus, Ls	Samazinājums, Ls	Samazinājums, %
300,00	80,00	80,00	0,00	0,0%
400,00	106,67	106,67	0,00	0,0%
432,00	115,20	115,15	-0,05	0,0%
500,00	133,33	124,22	-9,12	-6,8%
600,00	160,00	137,55	-22,45	-14,0%
1000,00	266,67	190,88	-75,78	-28,4%
1500,00	400,00	257,55	-142,45	-35,6%
2000,00	533,33	324,22	-209,12	-39,2%
3000,00	800,00	457,55	-342,45	-42,8%

Slimības pabalsts

Bruto alga mēnesī, Ls	Pabalsta apmērs, nepiemērojot griestus, Ls	Pabalsta apmērs, piemērojot griestus, Ls	Samazinājums, Ls	Samazinājums, %
300,00	272,00	272,00	0,00	0,0%
400,00	362,67	362,67	0,00	0,0%
432,00	391,68	391,51	-0,17	0,0%
500,00	453,33	422,34	-31,00	-6,8%
600,00	544,00	467,67	-76,33	-14,0%
1000,00	906,67	649,00	-257,66	-28,4%
1500,00	1360,00	875,67	-484,33	-35,6%
2000,00	1813,33	1102,34	-711,00	-39,2%
3000,00	2720,00	1555,67	-1164,33	-42,8%

Bezdarbnieka pabalsts

Bruto alga mēnesī, latī	Vidējais pabalsta apmērs mēnesī piešķiršanas brīdī, nepiemērojot griestus, Ls	Pabalsta apmērs mēnesī, piemērojot griestus, Ls	Samazinājums, Ls	Samazinājums, %
300,00	172,50	172,50	0,00	0,0%
400,00	230,00	230,00	0,00	0,0%
600,00	345,00	345,00	0,00	0,0%
610,00	350,75	350,38	-0,38	-0,1%
1000,00	575,00	462,50	-112,50	-19,6%
1500,00	862,50	606,25	-256,25	-29,7%
2000,00	1150,00	750,00	-400,00	-34,8%
3000,00	1725,00	1037,50	-687,50	-39,9%

Brīvprātīgi veikt iemaksas pensijas apdrošināšanai

Cilvēkiem, kuri sasnieguši pensijas piešķiršanai nepieciešamo vecumu, būs iespēja pašiem veikt sociālās iemaksas pensiju apdrošināšanai, ja to nebūs veicis darba devējs.

Noteikumi paredz, ka cilvēkam, kurš sasniedzis pensionēšanās vecumu un kuram darba devējs laikā no šī gada 1.janvāra nebūs veicis likumā noteiktās sociālās iemaksas, būs iespēja pašam brīvprātīgi veikt iemaksas savas pensijas apdrošināšanai.

Lai aprēķinātu vecuma pensiju un noskaidrotu, vai darba devējs no šī gada janvāra ir veicis sociālās iemaksas, cilvēkam būs jānodod uz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (VSAA). Gadījumā, ja sociālās iemaksas nebūs veiktas, cilvēks pats varēs izvēlēties veikt šos maksājumus. Šādā gadījumā VSAA informēs cilvēku par neiemaksāto summu un norādīs kontu, uz kuru un kādā laika periodā attiecīgie maksājumi būs jāveic. Cilvēka brīvprātīgi veiktās iemaksas pensijas apdrošināšanai palielinās cilvēka pensijas kapitālu un tās ņems vērā vecuma pensijas piešķiršanā un aprēķināšanā. Vienlaikus ir paredzēti vairāki gadījumi, kad brīvprātīgi veiktās iemaksas būs iespējams atmaksāt. Piemēram, ja darba devējs pats būs veicis sociālo iemaksu parāda nomaksu vai arī cilvēkam nebūs tiesību uz valsts pensiju nepietiekama apdrošināšanas stāža dēļ.

Ar šī gada 1.janvāri cilvēks ir sociāli apdrošināts pensijas aprēķināšanai, ja sociālās iemaksas ir veiktas faktiski. Savukārt līdz 2010.gada 31.decembrim likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteica, ka cilvēks ir sociāli apdrošināts no dienas, kad tas ieguvis darba ņēmēja statusu, neatkarīgi no tā, vai faktiski bija veiktas sociālās iemaksas.

Apmaksāti sociālās rehabilitācijas pakalpojumi

Cilvēki darbaspējīgā vecumā ar prognozējamu invaliditāti prioritāri varēs saņemt no valsts budžeta apmaksātus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus.

Sociālās integrācijas valsts aģentūrā dokumentus rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai cilvēkiem ar prognozējamu invaliditāti izskatīs 5 darba dienu laikā. Pārējiem cilvēkiem, kuri pieteikušies rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai, dokumentu izskatīšanas termiņš ir 20 darba dienas.

Papildus iesniegumam un atzinumam par prognozējamu invaliditāti, ģimenes ārstam būs jā sagatavo arī cilvēka individuālais rehabilitācijas plāns.

Turpmāk cilvēka funkcionālo novērtēšanu varēs veikt arī funkcionālie speciālisti, t.i., ergoterapeiti, fizioterapeiti, kuru kompetencē ir izvērtēt cilvēka pašaprūpes un mobilitātes spējas.

Šobrīd no valsts budžeta apmaksātus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus saņem politiski represēti cilvēki, cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem, Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki un Černobiļas atomelektrostācijas avārijas rezultātā cietušie cilvēki.

Šī gada 1.janvārī stājas spēkā Invaliditātes likums, kas aizstāj likumu "Par invalidu medicīnisko un sociālo aizsardzību", kur likums paredz, ka turpmāk cilvēkiem, kuriem pastāv risks iegūt invaliditāti, noteiks prognozējamu invaliditāti un izstrādās individuālu rehabilitācijas plānu darbību atjaunošanai, nodrošinot tiesības prioritāri saņemt no valsts budžeta apmaksātus ārstniecības, kā arī sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumus.

Vai abonēji

Aduguni

jūnijam?

Redakcijā var abonēt līdz 25.maijam

